Estd. 1930. R.No.M. 3152.

జమీన్ రైతు

"Zamin Ryot" Nellore.

సంపుటం 14 సంచిక 43 | శుక్రవారం - 22–10–43- నెల్లూరు. | వెల 0—1—6.

జిన్నా, జోషీ, రాయ్, రాజాజీలకు వేవెల్ వుద్యోగాలిస్తాడా?

వేవెల్ చెయ్యనున్న ఘనకార్యాలను గురించి లండనులోని "సండేక్రైమ్సు" విలేఖరితో మాట్లాడుతూ "భారతదేశంలో ఈమధ్య యేర్పడిన రాజకీయసంక్షోభకాలంలో మనకు అండగావుండి, మన యుద్ధప్రయత్నాలకు దోహదమిస్తూ, కాంగ్రెసుప్రతలను కాపాడుటకు తోడ్పడినవారందరినహకారాన్ని కేంద్రీకరించుటకు కృషిచేస్తారు" అని అమెరీ అన్నారు.

ఈ మాటలను పురస్కరించుకొని, ఢిల్లీ రాజకీయ వర్గాలలో పలువురు, "నూతన వైస్రాయి త్వరలో జిన్నా, జోషీ, రాజాజీ, యం. యన్. రాయ్‌లతో సంప్రతించి వారిని తన రెక్కలక్రింద చేర్చుకుంటాడని అనుకుంటున్నారు.

(మ్యూఢిల్లీ విశంతువార్త)

మాస్కోలో రెండవరంగప్రారంభానికి ముహూర్తం పెడతారా?

తూర్పున బర్మారోడ్డును తెరిపించి, చైనాకు తోడ్పడుటకై పెద్దపెట్టున మిత్రదండయాత్రకు చురుకైన సన్నాహాలు

ఇటలీలో జర్మనులకు పరాజయ పరంపరలే సంభవిస్తూన్నాయి. నేపుల్సుకు వుత్తరంగావున్న వోల్టర్నో నదీ పైదాన తీరంలో నిలచి పోరాడ దాయనుకున్న జర్మను సైన్యాలు, ఆ రంగంలో వుత్తరముఖంగా పలాయనం చిత్తగించుతున్నాయి. అమెరికన్ పంచమ సైన్యం, బ్రిటిష్ అష్టమ సైన్యాలు, యీ రంగంలో, తమ విశేష ప్రజ్ఞను ప్రదర్శించి పోరాడు తున్నాయి.

నేపుల్సుకు ఈశాన్యంగా, వోల్టర్నో నది ఒడ్డు నవున్న "కాపువా" నగర ఈశాన్య ప్రాంతంలో అమెరికన్ పంచమ సైన్యం పాంటెలాటోన్, ఆల్విగ్నానో, లిబేరీ, గియోటా, ఫార్మినో అను అయిదు నగరాలను చేజిక్కించు కుంది.

మధ్యరంగంలో జనరల్ మాంట్ గోమరీ అష్టమసైన్యం, రోమ్ రస్తాన, వించియాటురోనుంచి బయలుదేరి 10 మైళ్లు పురోగమించింది, ఇక్కడ జర్మను ప్రతిఘటన చాలా తీవ్రముగానేవుందిట.

అమెరికన్ పంచమ సైన్యం రోమ్ దిక్కుగా సాగించే పురోగమనాన్ని అరికట్టుటకు జర్మన్ సేనాని మార్షల్ కెస్సెల్ రింగ్ వ్యర్థప్రయత్నాలెన్నో చేస్తున్నారు.

రష్యన్ విజయాలు

రష్యాలో నీపర్ రక్షణ స్థానాలలో ప్రధానమైన క్రీమెన్ చెగ్ పెట్రోవస్కు పరిసరాలలో రష్యన్ వుధృతం మితిమించింది. నగరానికి పడమరగా అనతి దూరంలో 36 మైళ్లలోవున్న "జ్లాటిమి మోవ్కా" పట్టణాన్ని రష్యనులు పట్టుకున్నారు.

ఇంకా దక్షిణంగా నీపర్ పెట్రోవాస్కు కున్న క్రెమెన్ చెంగ్ కున్న మధ్యవున్న జర్మన్ రక్షణ స్థానాలలోకి రష్యన్ సేనలు 12 మైళ్లు చొచ్చుకు పోయినాయి. క్రెమెంచింగ్‌కు ఆగ్నేయంగా, 12 మైళ్ల దూరంలోవున్న "పెటికాట్కా" నగరాన్ని రష్యనులు పట్టుకున్నారు.

రష్యా దక్షిణాగ్రంలో, క్రైమియాకు స్టాలిన్ గ్రాడ్ అనదగు "మెలిటిపోల్" నగరాన్నైనా రక్షించుకోటానికి జర్మనులు మహా తంటాలుపడు తున్నారు. కానీ క్రైమియా నుండి "కాందిశీక యాత్రలు" జరుపక తప్పటంలేదు జర్మనులకు.

యుక్రెయిన్ రాజధాని నగరం కీవ్‌కు వుత్తరంగా, నీపర్ నది దాటిన రష్యనులు నదికి పడమరవొడ్డున ఏర్పరచుకున్న తమ స్థావరాలను బలపరచుకుంటూన్నారు. కీవ్ నగరం ఉత్తర ప్రాంగణంలో రష్యా సైన్యాలున్నాయినాడు.

రెండవ రంగం ఈయేడేనా?

ఈ విధంగా అన్ని యుద్ధరంగాలలోను జర్మన్లకు పరాజయాలే. ఇట్టి పరిస్థితులలో మాస్కో నగరమందు, బ్రిటిష్, అమెరికా, రష్యాల విదేశాంగమంత్రులు సమావేశమౌతున్నారు. రాబి యుద్ధ గమనాన్ని గురించి, యుద్ధానంతర సమస్య గురించివారు చర్చలు సాగిస్తూన్నారుట. రష్యా అధికార పత్రిక "ప్రవాడ" యీ సమావేశమును గురించి వ్రాస్తూ, యుద్ధాన్ని వీలైనంత త్వరలో అంతంజేసే మార్గాన్ని (అంటే రెండవ రంగం యేర్పరచే విషయం) అన్వేషించుటకు యీ సమావేశం జరుగుతోంది అని సూచించింది. ఈ అభిప్రాయాన్ని బలపరుస్తూ, మొన్న మంగళవారం నాడు ఫీల్డుమార్షల్‌స్మట్స్ (దక్షిణాఫ్రికా) త్వరలో రెండవరంగం యేర్పడుతుందని జోస్యంగూడ చెప్పారు లండన్‌లో. మాస్కో మిలిటరీ వ్యాఖ్యాత "యమషోవ్." మాస్కో సమావేశాన్ని గురించి "రెడ్‌స్టార్" అను రష్యా సైనిక పత్రికలో వ్రాస్తూ, "1918 లో సెప్టెంబర్—అక్టోబర్ మాసములో జర్మనీ ఎట్టి స్థితిలోవుందో నేటి జర్మనీగూడ అట్టి అసహాయ, బలహీన స్థితిలోనేవుంది. జర్మనీకి రెండవ ప్రధాన యుద్ధ రంగంలో మిత్రబలాలు సర్వశక్తులతో పనికల్పిస్తే, యుద్ధాన్ని అతి త్వరలోనే ముగించి వేయవచ్చు. ఇటలీ యుద్ధ రంగం మూడవ యుద్ధ రంగంగా, అప్రధాన రంగంగా మాత్రమే భావించనగును" అని హితోపదేశం చేశారు. కాబట్టి 42 లోనే ప్రారంభిస్తామని చర్చిల్ హామీ యిచ్చిన "రెండవ రంగం" యీ 43 లోనైనా ప్రారంభ మవుతుందా అనే విషయం ప్రాధాన్యత కొస్తుంది సమావేశంలో.

తటస్థ దేశాలు

వేరొక ప్రక్క, ఇంతవరకూ తటస్థంగావున్న పోర్చుగల్ ప్రధాని సలాజర్ బ్రిటన్‌తో సంధి చేసుకొన్నారు. అట్లాంటిక్‌లోవున్న అజోర్ దీవులు బ్రిటిష్ సంరక్షకత్వముకు వప్పగిందారు. ఇది జర్మనులకు మరింత ఆందోళనాకరమైన విషయం. దీన్ని సాకుగా దీసుకొని, పోర్చుగల్‌పైకి పోదామా అంటే, స్పెయిన్ ఏమిజేస్తుందో? నిరుడే పోర్చుగల్‌తో పరస్పర సహాయ సంధిచేసుకున్న స్పెయిన్ నియంత ఫ్రాంకో, ఆ సంధి ప్రకారం పోర్చుగల్ రక్షణకై, జర్మనీపై కత్తిగట్టవలసి వస్తుంది. పోర్చుగల్‌ను మందలించకపోతే, పోర్చుగల్ రేవులు బ్రిటన్‌చేతులలో వుండటం ప్రమాదభరితం. ఈ విధంగా "ముందునుయ్యి—వెనుక గొయ్యి" అన్నట్లయింది హిట్లర్ స్థితి. పోర్చుగల్‌ను టర్కీలాంటి, యితర తటస్థ దేశాలుగూడ అనుసరిస్తాయా అనే పుకార్ గూడ వ్యాప్తమైంది.

బర్మాపై దండయాత్ర

బ్రహ్మాండంగా జరుగుతున్న యూరప్ సంగ్రామాల మధ్య, చైనా యుద్ధ విశేషాలు అంతగా వినిపించటంలేదు. అక్కడక్కడ జపాన్ విజయాలు, తిరిగి మరో ప్రక్క చైనా విజయాలు,....ఇత్యాది వార్తలు అప్పుడపుడు వస్తుంటాయి, అంతే.

ఐతే ఇంత మాత్రాన, ఆసియాలో యుద్ధాలు జరగవని తలంచరాదు. వేవెల్ వైస్రాయి అయినాడు. తూర్పు ఆసియా కమేండర్ మౌంట్‌బాటన్ ఇండియాలోనే వున్నారు. జపాన్ పనిపట్టించట మెట్లా అనే విషయమై ఢిల్లీనుంచి వెలువడే అర్ధాధికార పత్రిక "బిహైండ్ ది హెడ్‌లైన్సు"లో ఒక వ్యాసం సూచిస్తూన్నది "రంగూన్‌ను పునరాక్రమించుకొని, చైనాకు సాయకారియగు బర్మారోడ్డును తెరవటం బర్మాపై జరుగనున్న దండయాత్ర లక్ష్యం" అని.

కాబట్టి ఆ చిరకాలంలో, ఇటు జపాన్ పని పట్టించవచ్చు మిత్ర నాయకులు.

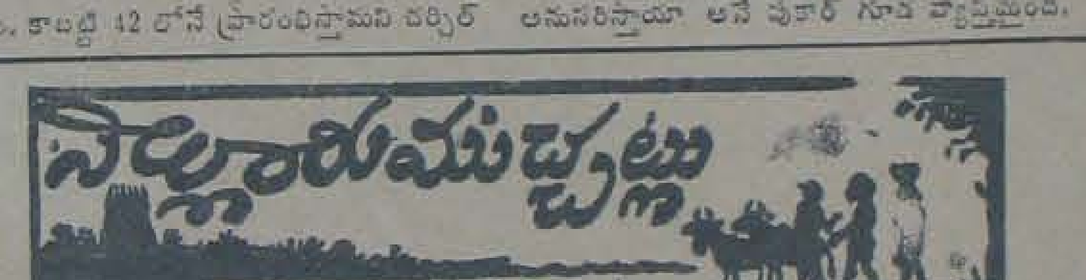

— విమర్శకుడు —

నారిలం :

స్థలంలేదు కొద్దిగా వ్రాసియివ్వమన్నారు సంపాదక మహాశయుడు. నా కలాన్ని, కురుగంటి రాఘవరెడ్డి ఉపన్యాసాన్ని, స్వామి నారాయణమూర్తిగారి తాంబూలచర్వణాన్ని అడ్డుపెట్టడం మంచిపనికాదు.

సరే: ఏం చేస్తాం?

మాధవరావునాయుడు :

ధాన్యం కొను గోలు ఆఫీసరు నాయుడుగార్ని ట్రాన్సుఫరు చేశారు. ప్రభుత్వం గుడ్డిది, చెవిటిది అంటుంటాం. కాదండోయ్! కనుమంతా కళ్లున్నట్లున్నది దీన్నిబట్టిచూస్తే?

ఓ జగ్గయ్యా, ఓ చంద్రయ్యా, ఓ సుబ్బిశెట్టీ! ఇంకెవరయ్యా ఇంత నిర్భయంగా మీకు సహాయం చేసే గుండెలుదీసిన బంటు!!!

భగవంతుడు ఎంత ఓర్వలేనివాడండీ!

వియ్యంధర హెచ్చిందారు :—

మాధవరావునాయుడు ట్రాన్సుఫరు, వియ్యంధర బస్తా రు 17-4-0 నుండి రు 18-2-0 హెచ్చటం యివి రెండువార్తలు రైతులకు కొంత ఉపశమనం.

వర్షాలు - వెల్లువలు :

మిత్రమండలివారి హోరుమ, భీషణ, విమాన విధ్వంసక శతఘ్నుల ధాటికు గగనం తూటుబడి ఆకాశగంగ అధోముఖమై ప్రవహించిందా? అన్నట్లు ధారాపాతంగా వర్షించింది చిత్రకార్తె.

17 తేదీన నెల్లూరు చెరువు గుల్లబడింది. ఆ దెబ్బకు యింతపెద్ద వీరవిక్రమపురం గడగడలాడిపోయింది. కలుజుదీస్తే మహోద్యమానికే సంభారాయుధపురం. వారు ప్లేషన్ to సబ్‌జైలువరకు జలార్ణవమైంది. యిక చెప్పేదేమి నష్టపుంటే యిక 'సరోవరం నాగరం గదా' అయివుండేది.

కలిగిరిచెరువుగూడ దయపెట్టింది. ఆ కట్టునీళ్లతో బుచ్చి వీధులంతా తెప్పలాడినవి. బుచ్చిలో 4 నాళ్లు సంబంధ బాంధవ్యాలు తెగిపోయినవి.

ఆ ప్రవాహంలో కొట్టుకొచ్చిన నాగుపాములను వందలకొలది చంపి పాల్లపల్లె యువకులు సర్పయాగం జేశారు.

నెల్లూరులో యీ వెల్లువవల్ల నష్టపడ్డ గుడిసెలు 175 అని కలెక్టరు లెక్క. వారికి సహాయ ప్రయత్నం జరుగుతున్నది.

చౌక డిపో :

సంతపేటలో చౌక కో. ఆ. డిపో ఒకటి 10 తేది కలెక్టరు తెరిచారు. యుద్ధవిద్యాలయం రు 1-3 6 శేట్లు యిస్తారట. నష్టాన్ని భరించడానికి ఒక కమిటీ ఏర్పడ్డది.

రాజకీయ బందీలు :

బద్దెపూడి వెంకటనారాయణరెడ్డిగారి పెరోల్ 25 తేదికి పూర్తి కాబోతుంది.

నెల్లూరు పూర్ణిమంది నిత్యానందంగారు 10 రోజుల పెరోల్‌మీద 15 తేది వచ్చిరి.

పాటూరు సుబ్బరామయ్యకేసు 25 తేదికి వాయిదా—

కట్టెల కరవు :

ఈ కరువు విపరీతంగావుంది. డిపోల్లలో దొత్తుగ కట్టెలేదు. మొన్న గుండు రు 1 వరకు అమ్మింది. 21 తేది కొంతకట్టె వచ్చింది. యేదు అదాలకే అమ్మాలనగాని కట్టెంట్టినవారికే దొరికింది. కొంత దాని హెచ్చు యిచ్చినవారికి రహస్య విక్రయం జరిగిందట. అధికార్లు స్పెషల్ కమ్మీ వేయకపోతే యింకొక కట్టెక్షవం వచ్చేట్లున్నది.

* * *

10 తేది ఎ. యి. డి. ఫెడ్రిక్‌గారు డి. యస్. పి. చార్జి తీసుకున్నారు.

* * *

రైలు దొంగతనాలు జాస్తిగావున్నవి జాగ్రత్త! 20 తేది రాత్రి కావలినుండి బ్రంచుపెట్టెలో యెక్కిన ప్రయాణీకుడు కొడవలూరులోపలనే పెట్టె పోగొట్టుకొన్నారు—

* * *

బ్రంచురోడ్డు 88/8 మైలువద్ద బ్రిడ్జిని 20 తేది కలెక్టరుగారు తెరిచారు.

పద్మనాభయ్య అస్తమయం

పోలీసు ఉద్యోగిగావుండి 1920 లో సహాయ నిరాకరణోద్యమంలో రాజీనామా యిచ్చిన త్యాగశీలి బూములూరు అనంతపద్మనాభయ్యగారు 20 తేది రాత్రి అస్తమించారన్న విచారవార్త ఒవుసును దుఃఖ సముద్రములో ముంచింది.

వీరుచేసిన అస్పృశ్యోద్ధారకార్యములలోకి చిరస్మరణీయమైంది తిప్పరాజు సత్రంవద్ద గోడవ్రాతలు. దీని సృష్టికర్త వీరే. ప్రథమంలో పోలీసు జులుంతో తీకాని దాన్నినిలబెట్టిన వీరి ప్రతిష్ఠ ఎన్నాళ్లకేవియు తరగదు.

యీలాంటి వ్రాతలు రష్యాలో తప్ప మరెక్కడ యింతటి ప్రశస్తి పొందలేదు. త్యాగ, ధైర్య, సైర్య, పట్టుదలలలో యింతటివ్యక్తిని మరొకర్ని చూడలేము.

ఇట్టి వ్యక్తిని గోల్పోవటం మన దురదృష్టం. వీరి ఆత్మకు శాంతికలుగుగాక. వీరి కుటుంబానికి మా ఓదార్పులు.

వీరి అంత్యక్రియలకు ఏలోటు లేదుగాని, కష్టైల కొరకు మధ్యాహ్నంవరకు చాలాబాధపడవలసివచ్చుట విచారకరం.

కదపటి వార్తలు :

వెంకటగిరి నౌకర్లకీతాలు పెరిగాలు యిచ్చారని. నమ్మ అంతమైందని కడపటివార్త.

*

చిటగాంగ్‌మీదకు జపాన్‌విమానాలు మొన్న దాడిచేసినాయి. ఒక్కొలమీద బాంబులు పడకముందే మన విమానాలు తలపడ్డాయి. మన వారికి 3 విమానాలు కనిపించటంలేదు.

వెంకటగిరినౌకర్ల సమ్మె!!

తాలూకా గుమాస్తాలకు, జమానులకు గత 2, 3 మాసాల జీతాలు, 4 మాసాల బత్తాలు యివ్వలేదట. మేపటానికి రైతుల వద్ద సత్తాలేదు. అప్పులు యివ్వడానికి వీరి ఉద్యోగాలమీద నమ్మకంలేదు. అందువల్ల కొంపలు జరగలేదు—

కావున నాయుడుపేట, పల్లాం, యాకసిరి, బాలిరెడ్డిపాలెం, 4 తాలూకాల గుమాస్తాలు, జమానులు 17 తేదినుండి సమ్మెకట్టారు. సమ్మె జోరుగా సాగుతున్నది. నాయుడుపేట బజారంతా ఎస్టేటుమీది మంగళహారతులతో నిండిపోతున్నది.

తహ-వగైరా 4 గురు మాత్రం యీగలు తోలుకుంటూ ఆఫీసుల్లో కునికిపాట్లు పడుతున్నారు. —నాయుడుపేట విలేఖరి.

జమీన్ రైతు
22-10-43.

ట్రిబ్యూనల్ తీర్పులు- ఇనాం గ్రామ రైతులకు హెచ్చరిక

ఇనాం గ్రామాల విషయంలో ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు 185 A సెక్షన్ ప్రకారం ప్రత్యేకకోర్టులు ఏర్పడి (ట్రిబ్యూనల్సు) 1933 సం॥ నవంబరు 1 తేది నాటికి రైతాధీన భూముల సందర్భంలో కుడివారం హక్కు శ్రోత్రియందారుకున్నదా, లేదా? అనే విషయం తీర్మానించిన మీదట అట్టిహక్కు యినాందారుకు ఏర్పడ్డ గ్రామాల్లోమాత్రం రైతులు ఒక సంవత్సరం లోపల ఆ భూములమీద సంవత్సరపు శిస్తును ఇనాందారుకు చెల్లించి జిరాయితీ హక్కు పొందవలెనని 1936 సం॥ ఎస్టేట్సుల్యాండు ఆక్టు సవరణలో చేర్చబడినది.

ఆ ప్రకారం అన్నిజిల్లాలకు ఎస్టేటు ల్యాండు ఆక్టు ట్రిబ్యూనల్సు ఏర్పడి ఇనాం దార్లవద్ద పిటీషన్లు తీసుకుని విచారించి తీర్మానించియున్నారు.

నెల్లూరు జిల్లాలోని 288 యినాం గ్రామాలకుగాను పుంజులూరుపాడు, మామిడిపూడి, గొల్లపాలెం, గంగవరం, పడుగుపాడు, కావేటిపాలెం, మునులపూడి, భీమవరపాడు, ఈ 8 గ్రామాల యినాందార్లు మాత్రమే ట్రిబ్యూనల్సు వద్ద పిటీషనులుపెట్టినారు. తక్కిన 280 గ్రామాలవారు పెట్టలేదు. ఈపిటీషన్లు పెట్టిన 8 మందిలోనుండి గూడా కొందరు విత్‌డ్రా చేసుకున్నారు. తక్కిన గ్రామాల విషయంలో ట్రిబ్యూనల్ తీర్పులు యివ్వబడింది. ఏ ఒకటి రెండు గ్రామాలో తప్ప తక్కిన వన్నీ రైతులకే అనుకూలం. శ్రోత్రియందారులకు అనుకూలంగా తీర్పు యివ్వబడిన చోట్ల 1 సం॥ లోపల ఒక సారి శిస్తును ఇనాందారుకు చెల్లించి జిరాయితీ హక్కును పొందని యెడల రైతును భూమినుండి వెళ్లగొట్టుటకు యినాందారుకు అధికారం ఏర్పడుతుంది.

కావునఅన్నిజిల్లాలలోని యినాం రైతులు మేల్కొని తమతమ గ్రామాల విషయం కలెక్టరు ఆఫీసులో విచారించి, లాయర్ల సలహాలు పొంది వాయిదాలుపెట్టి పోకముందే తగు జాగ్రత్త వహించడం అవసరం.

ట్రిబ్యూనల్సు ఎదుట పిటీషన్లుపెట్టి తమ కుడివారం హక్కులు ఏర్పరచు కోకుండాపుండే ఇనాం గ్రామాల విషయమై వచ్చేమాటు చర్చిస్తాము.

లోకాభిరామాయణం

దుంకి జగన్నాధం

శహబాష్! మహేశ్వరదయాళ్!

జైళ్లలో మ్రగ్గుతున్న దేశభక్తుల ఇబ్బందుల సంగతిని విచారించదమన్న దోషానికి, "ఆశైయకు పోరాదు. ఈ జైలుకుపోతే రాజకీయ నిర్బంధితుల విషయం ఎత్తకోరాదు" ఇలాంటి నిబ్బ, నిబ్బ నిబంధనలను, జైళ్ల విజిటరైన రాజామహేశ్వర దయాళ్ సేట్ ఆఫ్ కోట్రాగారిపై సంయుక్త రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వం విధించింది. ఆగ్రహించి, (సత్యాగ్రహించి!) రాజా రాజీనామా విసిరి పారేశారు.

నేననే మాట: అందరు శ్రీ గోపతివారిపలెనే తమ వీపునవే బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యభారాన్ని (మూపురయాపేరా) మోస్తూ కూర్చుంటారా!

ఇది నిజమో, అబద్ధమో నాకైతే తెలియదు కాని శ్రీవారిని గురించి ఒక కథ నిర్బంధమను భవించిన రాజకీయవాదులలో ప్రచారంలోవున్నది.

అండమాను దీవులను భూలోక స్వర్గమని వర్ణించిన మహామహు లొకనారు మిట్టమధ్యాహ్నం వేళ ఒక కారాగారంలోకి చేరినారట. విజిటర్ గారిని చూడగనే, రాజకీయ నిర్బంధితులు ("సి" క్లాసువారు) కొందరు ఆయనను సమీపించి తమ నిత్య నైవేద్య ప్రసాదమైన "దేవరా పులుసు"ను చూపించి, పులుసులోకి అడు, అంమేనా? లేక హారదాటున ఎన్నడైనా కాయగూర ముక్కలు కొన్ని ప్రాప్తించగలవా? అని ప్రశ్నించారట.

ఆ ప్రశ్న శ్రీవారికి దిగ్భ్రమ గొలిపిందట. పుణ్య పురుషులకు లభ్యంకాగల విటమిన్ సహిత పదార్థసేవను, ప్రభుత్వం కరుణ వహించి అనుమతించివుండగా, ఇక దానికి పేచీ ఎందుకని శ్రీవారు అభిప్రాయపడిరట.

"అయితే మహాత్మా! తమరు నాలుగుపూట లిక్కడ........." అని కొంటె వాడైన ఒక కుర్రదు గడుక్కున అనేశాడట.

★

భారత కేంద్ర ప్రభుత్వానికి సంబంధించిన ఒక అడ్వర్టయిజ్ మెంట్ కంపెనీ ఉద్యోగి మాస్టర్ వుడ్ చరిత్ర మహేశ్వరదయాళ్ చరిత్ర కంటె రమణీయంగా వుంటుంది.

మామూలుగా అడ్వర్టయిజ్‌మెంట్, ఇతరత్రా ప్రచారం కోసమని తయారుచేసే వ్రాతప్రతులు బాగాలేవని, వేరొకరకంగా వుంటే బాగుంటాయనీ "వుడ్" అన్నాడట. జనానికి రుచించేట్లు వుండాలని అన్నాడట.

"నీ కంటె మాకు బాగానే తెలుసులే పోవోయ్......." అని వుడ్ ఆఫీసరుకు సమాధానం వచ్చిందట.

వుడ్ బయటికి వచ్చేశారు. ఆ తర్వాత కొంత కాలానికి ఒకనాడు చాంద్నీచౌకులో (ఢిల్లీలో) చేతిలో త్రివర్ణ పతాకం (కాంగ్రెసు జండాలో) కనిపించాడట.

ఆ తర్వాత మిస్టర్ వుడ్ బొంబాయికివచ్చి, అక్కడి ప్రభుత్వోద్యోగం ఒకటి సంపాదించుకున్నారు.

ఈ సంగతి తెలిసి, "ఈయనకెట్లా ఉద్యోగం ఇచ్చారయా మీరు" అని బొంబాయివారిని ఢిల్లీవారడిగారట.

ఆ తర్వాత మిస్టర్‌వుడ్ ఉద్యోగం మళ్లీ ఊడిందో, వున్నదో ఇంకా తెలియదు.

★

ఈ ప్రభుత్వ నిధినిషేధాల తంత్రం దేశభక్తుల పట్ల ఇంచుమించు ప్రథమంలోనుంచీ వుండేదే.

భారత జాతీయ కాంగ్రెసు సంస్థ 1885 లో స్థాపితమవగానే ప్రభుత్వ ముఖ్యులు కొందరు హర్షించారు. లార్డ్ డఫ్రిన్ - నాటి వైస్రాయి - కాంగ్రెసు నాయకుల సేవను ప్రశంసించారు. నాల్గవ వార్షిక కాంగ్రెస్ సమావేశం నాటికి డఫ్రిన్ కాంగ్రెసుకు గర్భశత్రువై కూర్చున్నాడు. కాంగ్రెసుకు బలం కూడా చేకూరింది.

నేటి సంయుక్త రాష్ట్రీయ గవర్నర్ వలెనే అప్పటి ఆప్రాంతీయ గవర్నర్ సర్ ఆక్లండ్ కోల్విన్ కాంగ్రెసుపై కత్తికట్టి వుండినారు. కాంగ్రెసు నాల్గవ వార్షిక సమావేశం అలహాబాదులో జరపవలెనని ఆహ్వాన సంఘం నిర్ణయించింది.

మొదట, అల్లహాబాద్‌లో కాంగ్రెసును జరుపకోవచ్చునని అన్నారు; పిదప తిరిగి అధికార్లు అక్కడ సమావేశం కూడదన్నారు. కోట (పోర్ట్) వద్ద ఒక విశాలప్రాంతాన్ని బాడుగకు తీసుకొని, అక్కడసభ జరుపుకోమన్నారు. ఈమాట చెప్పింది ఏప్రిల్‌మాసంలో (1888). (కాంగ్రెసు జరగవలసింది డిసెంబర్‌లో) నాలుగు నెలలయిన తర్వాత అంతమందిజనం అక్కడ కూడితే, నగర హారిశుభ్యానికినష్టం కలుగుతుందని అధికార్లు అభ్యంతర పెట్టారు.

ఆ తర్వాత ఆంగ్లో - ఇండియన్ (దొరల) పత్రిక 'పయనీర్' కార్యాలయం ప్రక్కన కొన్ని పెద్ద ఇండ్లను తీసుకొని, అక్కడ సభ నడిపిద్దామని ఆహ్వానసంఘం యోచనచేసింది. దొరల వాడలో కాంగ్రెసు కూటమా? శివ శివా! అని 'పయనీర్' ఆక్రందించిందట. అంతేగాక మిలిటరీ అధికార్లు ఆ వాడుక ప్రక్కన నివేశాలలోవుండా వుండిరట; కనక అక్కడ కాంగ్రెసుసభ వల్ల గాదని మళ్లీ అధికార్లు అడ్డువచ్చారు.

ఇన్ని అడ్డంకులువచ్చినా చివరకు గవర్నమెంటు భవనం ప్రక్కనే కాంగ్రెసుసభ కూడింపచేసింది నమ్మండి!

గవర్నమెంట్ హవుస్ ప్రక్కన ఒక పెద్ద మహల్ వుండినది. అది ఒక నవాబ్ స్వాంతం. నవాబ్ నివాసం లక్నోలో. పరిచయమైనా లేకుండా ఆహ్వానసంఘసభ్యులొకరు లక్నోవెళ్లి ఆ మహల్ బాడుగ కాంట్రాక్ట్ వ్రాయించుకొని నవాబ్‌చేత అందులో సంతకం పెట్టించుకుని, (అనాటికి తీగ లేదులేండి!) కాంట్రాక్ట్ అగ్రిమెంట్ తీసుకునివచ్చేశారు.

ఆరువారాల వ్యవధి వుండగా ఈపని జరిగిపోయింది.

గవర్నర్ అత్యంత కోపోద్రిక్తమానసుండయ్యెనట! అయ్యో, పన్నుపోయుదై, కిం కర్తవ్య విమూఢుడై వికాంతవురంబున నుండియుండెనట!

కీ॥ శే॥ నాగరాజారావుగారికి

స్థానంవారి అశ్రుతర్పణం

ఈ నెల 11 వ తేదీనాటి మద్రాసు డాండింగ్ రోడ్డుపాటు కలిగించిన పిడుగువంటి నాగరాజంగారి మరణవార్త ఆంధ్రదేశమంతా ఒక్కసారిగా ప్రతిధ్వనించింది. అది నా హృదయంలో ఆ బాంబు వార్త కంటె హెచ్చుగా ఒకవిధమైన ఆందోళనను రాపిడి పెట్టి కలవర పరిచింది. ఆ వ్యక్తియందు నాకున్న ఆదరాభిమానాల ప్రతిఫలితమే యీ నా కన్నీటి వ్రాతకు మూలాధార విశ్వాస విచారమవుతూన్నది.

కీర్తిశేషులైన శ్రీమాన్ కందాళై దొరస్వామిగారూ, వీరూ, నన్నుగూడా ఒక నటుణ్ణిగా గుర్తించిన 20 ఏండ్లనాడే వీరిని నేనుగూడా శ్రద్ధగా గుర్తించుకొన్నాను. ఆగుర్తు నాకిప్పుడు జ్ఞాపకానికివస్తూంది. అది మా పుభయుల "చిత్రాంగీ-రాజరాజుల" పాలి సమావేశంలోని నాట్యభావ బాంధవ్యాన్ని ఎరుకపర్చే దిగానూ స్థిరపర్చేదిగానూ అనాడే వ్యక్తమైపోయింది. అది ఎట్లంటే—మచ్చున కొంచెం వ్రాస్తాను.

అనాటి వీర "రాజరాజు"కు గడ్డం అలికించలేదు. అంతకుముందు నటించిన "రాజరాజు" లంతా తమ వార్ధక్యాన్ని పూర్తిగా ప్రకటించుకోటానికి గాబోలు గడ్డాలు తగిలించుకొంటూ వుండేవారు. అప్పుడు నాకు గలిగిన చిన్నతనపు సందేహంతో వీరిని ఒక ప్రశ్నవేశాను. "ఏమండీ! మీరు గడ్డం పెట్టలేదేం"—అని. దానికి వీరు—"రాజరాజు మోజుపడి చిన్న వయసు పిల్లది గదా పెండ్లిచేసుకొన్నాడు. ఏ పరితాన్ని పొందని అమె మనస్సెగాక! అలైనని యీ గడ్డంగూడా మాటి.మాటికీ వ్యర్థంగా గుచ్చుకొంటూవుంటే, పాపం! చిన్నది గదా మరింత బాధపడి అదిరిపోదా, అందుకని కాస్త అందగాడులాగా వుండటానికిచేసిన ప్రయత్నం లేండి" అని సమాధాన మిచ్చారు. ఈ మాట అనాడే గాక యీనాడుగూడా, తలచుకొంటే, అపోలకమైన ఆనందమూ సిగ్గూ వస్తూనేవున్నాయి నాకు. చెప్పాద్దూ వున్న రహస్యం!

అది అంత రసవంతమైన విషయ పరిశీలనా భావబంధురమైన దగుటచేతనే, ఈయన తరువాత నా ముందు నటించిన "రాజరాజు" లంతా గడ్డాలు లేకుండానే నాటక రంగస్థలంలో విహరిస్తూ వచ్చారని భావిస్తున్నాను.

వీరి ప్రతి వేషధారణలోనూ ఒక ప్రత్యేకత్వం యిమిడి వుంటుంది. అది ఆపాత్రకాలాన్నీ, బోధిత్యాన్నీ, స్పష్టంగా నిరూపిస్తూవుంటుంది. ప్రేక్షక రసజ్ఞ మనోహరంగా వుంటుంది. వీరి బొబ్బిలి పాపారాయుడు వేషాన్ని, సినిమాలోని తండ్రి వేషాన్నీ చూదాను. అవి అద్భుతంగా వున్నాయి. వేషధారణలో వీరికి వీరేసాటి. "ముందు వేషం- అపైని భావం" అన్న పరపడిని దిద్దిపెట్టడంలో నాకు తెలిసినంత మట్టుకు ఆంధ్రనటలోకంలో జయప్రదంగా ముందంజవేసిన వుపాధ్యాయులు వీరే నంటాను.

సంగీతం రాకపోతే నటుడేగాడన్న పామర ప్రేక్షజన దాహాంక్షరాపాన్ని రచ్చకు రానీకుండా అణచి నటించిన వీరి హావభావ ప్రదర్శనా చాతుర్యాన్ని నేననేకసార్లు అమృత బిందువుల్లాగా ఆస్వాదించి ఆనందించిన ఘట్టాలను యింకా మర్చిపోలేదు.

ఇలాంటి ఉత్తమ నటుణ్ణి గోల్పోయిన నెల్లూరే గాక ఆంధ్రదేశమంతా విచారాంబుధి మునిగి వుంటుందంటే అతిశయోక్తి ఏమీ లేదంటాను.

వీరా నాటక జగత్తులోనూ, అంతర్నాటక జగత్తులోనూ నటించి, నటించి, అలసిపోయి విశ్రాంతి కొఱకు అదృశ్యమైనా యీ నటశ్రేష్ఠుని కొన్ని అద్భుతభావ నటనా చాతుర్య విలాసాలు యీనాటికి ప్రసిద్ధ నట హృదయ గహ్వరాలలో జీవితాంతంవరకూ తొలకరించి పులకరించే మెరపు తీగెల్లాగా వుండ గలవని నా విశ్వాసము.

నా వూహలో నాగరాజారావుగారు అదృశ్యమైంది మా నాట్య కళాదేవియొక్క దేదీప్యమాన దివ్యనాటక భావ కిరీటంలో ఒదిగియున్న ఆదిత్య మణుల్లోంచి ఒక మణి రాలిపోయిందనే విచారపడుతూన్నాను.

నా విచార సూచకంగా యీ మృతజీవికి ఆంధ్రదేశ నట సహోదరులందరి తరపునా నేను అశ్రుతర్పణ మర్పిస్తూన్నాను. వారి సన్నిహిత బంధుబృందానికి నా సానుభూతిని తెలుపుతూన్నాను. అదృశ్యమైన వీరి ఆత్మకు మనశ్శాంతిని చేకూర్చుగాక.

—స్థానం.

వార్తలు

ఇటలీలో వార్తాప్రాన్నని పత్రిక ఒక్కటిపున్న పంపమ సైన్యంవద్దకు ఆయాచితంగా "యుద్ధంఅంతే నాకు విసుగెత్తింది" అని హిట్లర్ ఖైదీగా చిక్కాడుట. ఇంతా ఈయన నకిలీహిట్లరో! అసలు హిట్లర్ యెపుడు ఖైదీ అవుతాడో?

★

వైస్రాయి వేవెల్ ఇండియాకువచ్చి మొన్న బుధవారంనాడు వైస్రాయి పదవి స్వీకరించారు.

★

ఒకానొక భారత సంస్థానంలో శత్రు యేజంట్లు, ఒక నట మెసైంజరులోవచ్చి దిగటం, వారిని వెంటనే అరెస్టు చేయటంగూడ జరిగిపోయిందని మాజీ వైస్రాయి లిన్‌లిత్గో, తనకట్ట కడపటి, అధికారో పన్యాసంలో వెలిబుచ్చారు నరేంద్రమండలి సభలో.

★

బొంబాయి మేయర్ యూసఫ్ మెహరాలీగారిని, అనారోగ్య కారణంగా విడుదల చేశారు.

జోషీముఠా దివాళా వైఖరికి తలలూప జాలం

జాతీయ విద్యార్థి నాయకులపై జరుపు విషప్రచారాన్ని విద్యార్థులు సహించరు

"జాతీయ విద్యార్థి సంఘాలు పంచమాంగ దళము కాదు కానీ వాటి వెనుకనున్నవారు పంచమాంగదళము"

అనుధోరణిలో ఆంధ్రరాష్ట్ర కమ్యూనిస్టు విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శిపేర వెలువడిన కరపత్రం జాతీయ విద్యార్థులు ఒకరి చేతులలో కీలుబొమ్మలని నిందించటమే, ఇది ఆత్మగౌరవంగల ఏ విద్యార్థి సహించలేడు.

కీలుబొమ్మలుగాదు

జాతీయ విద్యార్థి సంఘాలు నాటికి, నేటికి గూడ స్వతంత్ర సంఘాలే. అవి యేరాజకీయ పార్టీకిచే అనుబంధంకాదు. బ్రిటిష్ సామ్రాజ్యవాదమునుండి, దేశానికి విముక్తి చేకూర్చగల, సత్వర సంపూర్ణ భారత స్వాతంత్ర్యం సాధించగల జాతీయ సంస్థకు, జాతీయ విద్యార్థి సంఘాలు బలమిస్తాయి. సత్వర సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ప్రయత్నాలకు అడ్డుపుల్లలువేసే జాతీయ విద్రోహుల విషప్రచారాన్ని యెదుర్కొంటూ, జాతీయ స్వాతంత్ర్య సాధనకు ముందడుగువేసి నిలబడు విద్యార్థులే జాతీయవిద్యార్థులు.

స్వాతంత్ర్యసంపాదనాప్రయత్నములలో, జాతీయనాయకులకు మద్దతుగా నిలబడ్డ యితర రాజకీయపార్టీలకుగూడ, స్వాతంత్ర్యసాధన విషయంలో సహకారం యిస్తారు జాతీయవిద్యార్థులు. ఐతే విద్యార్థులు విచక్షణాజ్ఞానం లేనివారుకారు! ఎవరు స్వాతంత్ర్యవిద్రోహులు అను విషయం యెరుగనంతటి అజ్ఞానంలోలేరు. గత ఆరుసంవత్సరాలుగా విద్యార్థిఉద్యమం స్వాతంత్ర్యమార్గాన ముందడుగు వేసింది. "జాతీయనాయకత్వం ప్రజా పోరాటం తీసుకవచ్చి రాజీలేని పోరాటంద్వారా, భారత స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించాలని" ఒత్తిడిచేశారు. ఆనాడు "పోరాటం తీవ్రతరం గావాలి" అను నినాదమిచ్చిన కమ్యూనిస్టులకు యీ దృష్టితోనే భారత విద్యార్థులు బలమిచ్చారు. వారి "రహస్య జీవితాన్ని" భద్రంగా సాగనిచ్చారు.

రష్యాపై జర్మనీ దండయాత్ర ప్రారంభమయ్యే వరకూ "పోరాట" నినాదమిచ్చిన కమ్యూనిస్టులు, ఒక్కరాత్రితో ప్రజాయుద్ధమని ప్లేటు పిరాయించి, సామ్రాజ్యవ్యతిరేక సంఘటనలో చీలికలుతెచ్చి, రష్యాశ్రేయస్సుకు అని భ్రమసి, భారత జాతీయతయాన్నిగూడ విస్మరించి, ప్రజాయుద్ధ వ్యామోహితులై సామ్రాజ్యవాదంతో చేతులు కలపటానికి సమాయత్తమైనారు.

ప్రపంచ ప్రజలకే కీడు

రష్యామీద మనకెంత ప్రేమవున్నా; రష్యా, చైనాల విజయాలను మనమెంతగా ఆకాంక్షించుచున్నా, వారి విజయంకొరకు మన విజయాన్ని, మన స్వాతంత్ర్యాన్ని విస్మరించటం తగదు. అంతర్జాతీయ రాజకీయాలలో గాంధీజీ యెవరైతే తన గురువుల్యాయు అని పరిగణించుచున్నాడో ఆ భారత జాతీయ యువనాయకుడు జవహరలాల్ నెహ్రూ "రష్యా-చైనాల విజయాలకు, శ్రేయస్సుకుగూడ సత్వర భారత స్వాతంత్ర్యం అవసరం" అని చాటాడు. అంతర్జాతీయ రాజకీయాలలో సామ్రాజ్యవాద కుట్ర యెలా పరిణామం చెందుతుందో ఊహించి ఆయనచేసిన హెచ్చరికల యదార్థమును నేటి యుద్ధగమనం రుజువుచేసింది. రష్యా, చైనాలు బలహీనపడిపోకముందే; సామ్రాజ్యవాదులు నానాటికి బలపడిపోతూండకముందే—మనం మన స్వాతంత్ర్యాన్ని సాధించుటద్వారా, సామ్రాజ్యవాదుల కుటిలహస్తమును భ్రుంగితిసి, అంతర్జాతీయ రంగంలో, రానున్నశాంతిసమావేశంలో, అభివృద్ధి శక్తులను రష్యా, చైనాల మాటకు బలం చేకూర్చాలి. అలా చేయక, సామ్రాజ్యవాదులకు దాసోహం అనటమంటే, రష్యా-చైనాలకేగాక ప్రపంచ ప్రజాస్వాతంత్ర్యసాధనకై చరిత్ర మనకొసంగిన పందులవంటి సదవకాశాన్ని జారవిడవటంద్వారా, కుంచవ్యంకాని అపరాధం చర్చినవారమౌతాం.

ఈదృష్టితోనే మనం సత్వర స్వాతంత్ర్య సంపాదనకు ముందంజవేస్తున్నాం. జాతీయ నాయకుల అడుగు జాడలను.

పంచమాంగ దళమట!

అట్టితో జాతీయ విద్యార్థులు పంచమాంగదళం చేతులో కీలుబొమ్మలైనారని నిందించటం గర్హణీయం. భారతదేశంలో విజ్ఞానులేగానీ, అజ్ఞానులేగాని, రాజకీయ పరిజ్ఞానం లేనివారేగానీ—ఎవ్వరూగూడ జపానునుగాని, మరే ఫాసిస్టురాజ్యమునుగాని, సామ్రాజ్యశక్తులనుగాని, ఆహ్వానించేవారు మచ్చుకయినా లేరు. కాంగ్రెస్ సోషలిస్టులు పంచమాంగళం కాదని దేశమంతటికీ తెలుసు.

జపానువాడితో లాలూచీపడి "బూటక స్వరాజ్యం" తెస్తాననే సుభాస్‌ను ఆహ్వానించే భారతీయుడెవ్వడూ లేడు. అట్టితో యింక పంచమాంగదళమెవరు? మైనేని రామకోటయ్యగారు. ఈర్పుగల్లు సభలో "నేను ఫార్వర్డ్లాకు వాడను" అన్నాడని కల్పిస్తూ, ఆయన్ను పంచమాంగదళమంటున్నారు కమ్యూనిస్టులు. ఈర్పుగల్లు సభలో నేనున్నాను. ఒక కమ్యూనిస్టు వేసిన ప్రశ్నకు సమాధానంగా ఆయన చెప్పినమాటలివి.

"మేము క్రీడం ప్రంటులో పార్వర్డ బ్లాకు వారం" దీనికి సరియైన అర్థం "స్వాతంత్ర్య పోరాటంలో మేము అగ్రగాములం" అవిగదా? కానీ ఫార్వర్డ్లాకు అనేపదం విన్నంతనే ఆ జోషీముఠా పండితుల పుంగవులకు మాత్రం "సుభాష్ పార్టీ అగు ఫార్వర్డ్లాకు" అని అర్థమిచ్చింది గాబోలు, ఆయన అజ్ఞానానికి మనమేం చేస్తాం!

ఆంధ్ర రాష్ట్ర జాతీయ విద్యార్థి సంఘ కార్యదర్శి భీమశంకరంగారు, జాతీయ విద్యార్థి సభలో మాట్లాడిన మాటలంటూ సందర్భ రహితంగా యేరి ఆయన పంచమాంగదళమని వాపోవుచున్నారు. సతాకోత్సవం జరుపుతూ ఆయన మాట్లాడిన మాటలివి "కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పీఠాన్ని అలంకరించిన రోజులలోనే సుభాష్‌బోసు "పొలిటికల్ దివాళి" అన్నారని మాట్లాడిరేగానీ, నేటి సుభాష్ బోసు విధానాన్ని ఆయన యే సందర్భంలోనూ సమర్థించలేదు! అట్టితో, ఇలాంటి ఆభూత నిందలను జాతీయ విద్యార్థి నాయకులపై వేస్తూ, నంగనాచులవలె "జాతీయవిద్యార్థిసంఘాలను అనటం లేదు" అని తప్పుకో జూడటం క్షంతవ్యంగాదు.

"జాతీయ విద్యార్థి సంఘాలు, జాతీయ నాయకుల అడుగు జాడలన, మహాత్ముని అనుచరులుగా, భారత స్వాతంత్ర్య సంపాదనా ప్రయత్నాలలో ముందంజవేయునవే"

అనుకొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారి కుటాసీస్సులని ఆంధ్రలోకానికి మరొకసారి జ్ఞప్తి చేస్తూ, జాతీయ విద్యార్థి నాయకులపై, జోషీముఠా దేశద్రోహులు జరుపు విషప్రచారాన్ని నమ్మవద్దని, జాతీయ విద్యార్థి సంఘాలను బలపరచుటద్వారా, విద్యార్థులు దేశభక్తిని ప్రకటించాలని, దేశవిద్రోహుల కుతంత్రాలలో పడిపోవలదని ప్రత్యేకంగా విజ్ఞప్తి చేయుచున్నాను.

—జాతీయ విద్యార్థి.

జాతీయ బాలసంఘాలు

"తాత"

మనమలు, మనమరాండ్రకు:—

నేను మీ తాతను. నాపేరు తెలుసుకోవాలని మీకు ఆతురత వుండవచ్చు. కానీ నా పేరుతో పనిలేదులే. నేను మీ శ్రేయస్సుకోరే తాతను.

మనదేశం 150 సంవత్సరాలుగా, తెల్లవారిక్రింద దాసిసత్వంలో మునిగివుంది. మనఇంటిమీద పరాయి పెత్తనం యెంత అందంగావుంటుందో, అట్లానే మన దేశంమీద పరాయివారు పెత్తనంచేస్తే అంత అందంగా వుంటుంది.

నాబోటి తాతలు దేశంలో చాలామంది వున్నారు. మీతోపాటు నాకుగూడ తాత అనిపించుకొనే మహానుభావుడు ఒకరున్నారు. ఎవరో తెలుసా? ఆయన ఇపుడు పూనా అనేపట్టణందగ్గర ఆగాఖాన్‌భవనంలో మన ప్రభుత్వంవారి చేతులో బందీయై యున్నాడు. ఆయనే గాంధిమహాత్ముడు. ఆయన చేసిన నేరమేమిటి? "మా యింటిపెత్తనం మాకే వదలండి మా వ్యవహారాలు మేమే చూసుకుంటాం" అని మనందరికొరకు, మనందరితరపున ప్రభుత్వంవారిని నిలబెట్టి అడగటమే ఆయనచేసినమహాపచారమట!

మనదేశంపై మన పెత్తనాన్ని నెలకొల్పటానికి, అంటే స్వరాజ్యాన్ని సాధించటానికి నడుంగట్టిన 75 సంవత్సరాల ముసలి గాంధీతాతను అరెస్టుచేస్తే మనం సహించగలమా? ఆయన అరెస్టయినంత మాత్రాన, మనం స్వరాజ్యంకొరకు పాటుపడకుండా వుంటామా? గాంధీతాతకు పూర్వం బాలగంగాధర తిలక్ అను మరో తాత "స్వరాజ్యం నా జన్మహక్కు" అన్నారు.

అందాక యెందుకు? ఐదు సంవత్సరాలనుండి ఇదివరకెన్నడూ యెరుగనంతటి బ్రహ్మాండమైన యుద్ధం ఎందుకు జరుగుతున్నదయ్యా అని అడిగితే "ప్రజల స్వరాజ్యం కోసం" అనే చెప్తారు యుద్ధంచేసే పెద్దలంతా. అటువంటపుడు మనం స్వరాజ్యం కావాలనటం తప్పెట్లా అవుతుంది? అయినా అది మన ప్రభుత్వమునకు తప్పయింది. ప్రభుత్వానికేగాదు. పరాయిప్రభుత్వం చేయదగిన పనులన్నింటినీ చేయడానికి వెనుకాడని "జోషీముఠా" అను ఒక పార్టీకిగూడ తప్పయింది. వాళ్లు మన స్వరాజ్యాన్ని తూలనాడుతున్నారు.

ఎవరైతే దేశక్షేమానికి దేశనాయకులు నిర్ణయించిన మార్గాన నడువక, ఎదురుతిరుగుతారో వారంతా దేశద్రోహులే. అట్టి దేశద్రోహులను మనందగ్గరకు చేరనీయరాదు. వారికి బుద్ధిచెప్పాలి. బాలసంఘాలు అనే పేరుతో మీ దగ్గరకువచ్చి "దేశద్రోహులు"గా మిమ్ము తయారుచేస్తారు. వారిని నమ్మవద్దు "జాతీయ బాలసంఘాలే" దేశభక్తియుతమైన సంఘాలు. వాటిలోనే చేరండి. దేశద్రోహులకు నిరాకరించండి.

త్వరలో "జాతీయ బాలసంఘం" బ్యాడ్జీ పంపిస్తా మీ అందరికి, ఆ బ్యాడ్జీలు చొక్కాలకు పెట్టుకొని ఇదికి పోవాలి. "భావిభారత పౌరులు" అగు బాలబాలికలందరూ స్వరాజ్యం కావాలని కోరుతున్నారు అని చెప్పటానికి, చాటటానికి, యీ బ్యాడ్జీలు ధరించి వెడికిపోవాలి. దాని వెల 0-2-0 మాత్రమే. మీ కెందరికి యెన్ని బ్యాడ్జీలు కావాలో మీ కార్యదర్శిద్వారా ఉత్తరం వ్రాయండి.

బాలయోధులం

బాలాభిమన్యు

బాలయోధులం - బాలయోధులం
స్వతంత్ర భారత - వీరయోధులం
గాంధీ తాతకు - అండగవుండి
భారతదేశం - మాదే అంటాం.
బానిసగాయిక - బ్రతుక జాలము
స్వరాజ్యమును - మేం సాధిస్తాము.
దేశద్రోహుల - దుస్తంత్రాలకు
అభిమన్యులమై - హతమారుస్తాం.
దీనపీడితుల - సహాయమునకై
పెద్దలందరికి - ప్రచురుజేస్తాం. ॥ బాల ॥

నేషనల్ బుక్ క్లబ్

వివిధసమస్యలపై జాతీయదృక్పథాన్ని తెల్పే

"పాకెట్-బుక్" సీరీస్

32 పేజీలు 2 అణాలు.

అచ్చవుతూంది — కోలవార్ రచన —

"దేశద్రోహులు"

నేషనల్ బుక్ క్లబ్,
108 దండువారివీధి, నెల్లూరు.

కృష్ణాజిల్లా జాతీయ యువజన మహాసభ

నవంబర్ 13, 14 తేదీలందు

పెదముత్తేవి గ్రామంలో జరుగును

పదిమంది సభ్యులకు ఒక ప్రతినిధి చొప్పున పంపాలి. ప్రతినిధిరుసుం రూపాయి.

కృష్ణాజిల్లా జాతీయ యువజన సంఘ కార్యాలయం కనుమూరు గ్రామంలోనేవుంది. వుత్తరప్రత్యుత్తరాలు కార్యదర్శిపేర, "కనుమూరుపోస్టు (వయా) వుయ్యూరు" విరునామాతో జరపాలి.

మనసంఘాల కార్యక్రమం.

1. రోజూ పేపరు చదివిపోవటం.
2. ఆరోగ్యంగా వుండటం.
3. దేశనాయకుల చరిత్ర తెలుసుకోవటం. దేశభక్తి కల్గివుండటం.
4. దేశద్రోహులకు గుణపాఠం చెప్పటం.
5. దేశనాయకులకు అండగా వుండటం.
6. అనాథప్రజలకు, దీనబాధితులకు సహాయం చెయ్యటం.

మన సంఘ వార్తలు.

కృష్ణాజిల్లాలో కనుమూరు అనే గ్రామముంది. ఆ వూళ్ళో పిల్లలు యెంత మంచివారో తెలుసా? వాళ్లు, ఊళ్ళో యింటింటికి తిరిగి రాయలసీమలో కరువుచే బాధపడుతున్న ప్రజల సహాయార్థం, బియ్యం వసూలుచేశారు. ఆ బియ్యాన్ని అమ్మగా వచ్చిన 15 రూ. ఆంధ్రప్రభ కార్యాలయంవారిద్వారా రాయలసీమ ప్రజలకు పంపారు. అంతేగాదు వారు దేశానికి మరొక మహత్తరకార్యం చేసిచూపారు. "జోషీముఠా" అనేదేశద్రోహులున్నారని తెలిసినే వాళ్లు "దేశభక్తులకు విజ్ఞప్తి" అని దేశభక్తులను నిందించే కరపత్రాలు ఆ వూళ్ళో పంచారట. వాటి నన్నింటిని ప్రోగుచేసి వాటిని తగలబెట్టారు. పెద్దవాళ్లదగ్గరకువెళ్లి, "జోషీముఠావారంతా కాంగ్రెస్‌కు విరోధులు. కాంగ్రెస్ చేసే ప్రతిపనికీ పుల్లలలాగా అడ్డుతగులుతారు. వారిని నమ్మవద్దు" అని ప్రచారం చేశారు.

కృష్ణాజిల్లా జాతీయ యువజన మహాసభకు, వారి సంఘం తరఫున పదిమంది ప్రతినిధులను పంపనున్నారు.

అట్లా అన్నిఊళ్లలోనూ, జాతీయ బాలసంఘాలు పనిచెయ్యాలి. ఆంధ్రదేశంలో ప్రతిఊరా జాతీయ బాలసంఘాలు, అవిరళంగా దేశభక్తియుతంగా పనిచేసినవాడు నేను కాంచే ఆనందమునకు అంతువుండదు? మనములు, మనమరాండ్రు గూడా, నాతోపాటు "గాంధీ తాత"కు అండగావుండే, స్వరాజ్యం రాక యెక్కడకు పోతుంది?

ఇంతకూ ఆ జాతీయ బాలసంఘమును పెత్తందారులెవరు? అంతా బాలబాలికలే! 14 సంవత్సరాల వయస్సుకు లోపువారే. ఆ సంఘానికి అధ్యక్షులు యలమంచిలి మధుసూదనరావు, కార్యదర్శులు కొర్లి వెంకటేశ్వరరావు, యలమంచిలి కమల. కార్యనిర్వాహకులు పుట్టగుంట శివరామకృష్ణయ్య, యలమంచిలి వెంకటేశ్వరరావు, వెంకటరత్నం, రాధాకృష్ణమూర్తి మొదలగువారు.

జాతీయ యువజన విద్యార్థి సంఘాలు

చల్లపల్లి జాతీయ విద్యార్థి సంఘసభ్యులు ఈనెల 12 తేదీన సమావేశమై నూతన సంవత్సర కార్యవర్గమును ఎన్నుకొన్నమీదట, కమపీఠముల సహాయనిధిని వసూలుచేయుటకు తీర్మానించుకొన్నారు. స్థానిక విద్యార్థి నాయకులు పలువురు "జాతీయ విద్యార్థి సంఘాలు—వాటి కార్యక్రమము" గురించి సభలో ప్రసంగించారు.

జాతీయ భావం పెంపొందాలి

జాతీయ యువజన సంఘాలను బలపరచండి

ప్రతిదేశం తన జాతీయ ఔన్నత్యానికై పెనుగులాడుతుంది. జాతీయతకున్నూ దేశంలోవున్న మత, కుల వర్గాలకున్నూ ముడిపెట్టకూడదు. మనదేశంలో ఎన్ని భిన్నమత, కులవర్గాలున్నా భారతదేశంలో పుట్టి పెరిగిన ప్రతివ్యక్తి జాతీయత కల్గివుండాలి. ప్రతివారు భారతీయులమనే చెప్పుకోవాలే గాని జాతీయతను నశింపచేసుకోరాదు. పాశ్చాత్య వ్యామోహం మేడిపండు వంటిది. భారత యువతీ యువకులు ఆ వ్యామోహంలోపడి తమ జాతీయతను రూపుమాపుకొందురా? ఇట్టిది ప్రపంచ చరిత్రలో ఎక్కడనైనా కలదా? జాతీయతను నిలబెట్టుకొనుటకే మనం స్వతంత్రులం కావాలని వాంఛిస్తున్నాం. లోకానికి చాటుతున్నాం. భారత నాగరికత, భారత విజ్ఞానము పెంపు కావాలంటున్నాం, ఆర్థికంగాను, నైతికంగాను, రాజకీయంగాను అభివృద్ధిని కోరుతున్నాం. భారతీయ ఐకమత్యానికి పాటుబడుతున్నాం. ప్రజలను స్వాతంత్ర్య వీరులుగ తయారుచేయటానికి పూనుకొంటున్నాం. జాతీయతలో మత, కుల వర్గాలు అంతర్భాగములు. వీటికి రాజకీయ రంగంలో ప్రాధాన్యత నివ్వరాదు.

"నాదేశం భారతదేశం. నేను భారతీయుడను" అని ఎలుగెత్తి వ్యవహరించుటే జాతీయత. జాతీయాభిమానమును విడనాడి, జాతీయ సిద్ధాంతములను రూపుమాపుటకు, పరజాతీయతను, పరసిద్ధాంతములను వాంఛించువారు దేశద్రోహులు. జాతీయ విద్రోహులు. అట్టివారి ప్రయత్నములను అరికట్టడానికే జాతీయ యువజన సంఘాలు నెలకొల్పుట అవసరమగుచున్నది. జాతీయ గౌరవమును నిలబెట్టాలంటే యువజనులే శ్రద్ధవహించాలి. భారతజాతికిని, భారత నాగరికతకును అభివృద్ధి రావాలంటే యువజనులే నడుము కట్టాలి. భారతీయులు స్వాతంత్ర్యాన్ని అనుభవించాలంటే యువకులే దీక్షవహించాలి. అహర్నిశము కష్టపడిపనిచేసే రైతాంగ శ్రేయస్సుకు భారత యువకులు, యువతులు పాటుబడాలి. భారతదేశ సర్వసంపదలు యువజనులవే. యువతీ యువకులెల్లరు జాతీయాభిమానముతో జాతీయ యువజన సంఘాల్లో చేరాలి. జాతీయ విద్రోహమును అణచివేయాలి. యువక రాజ్యమును స్థాపించాలి, మన జాతీయాభివృద్ధికి సర్వశక్తులువినియోగించాలి. అప్పుడే భారత జాతి సన్నెకెక్కగలదు. భారతదేశ గౌరవము నిలబెట్టుటకు జాతీయ యువజన సంఘాలలోచేరండి.

యద్దనపూడి పుల్లయ్య.

జాతీయ యువజన ప్రచారదళం.

గుంటూరుజిల్లాలో పర్యటనంప్రారంభిస్తారు.

నవంబర్‌నెలలో జరుగనున్న గుంటూరుజిల్లా జాతీయ యువజనమహాసభకు, పెళ్లి యువకులు, ముమ్మందు పెక్కు గ్రామాలలో జాతీయయువజన సంఘాల ఆశయాలను గురించి ప్రచారంచేయదలచుకొన్నారు. ఇందుకుగాను జిల్లా ప్రచారదళం త్వరలో బయలుదేరనున్నది. ప్రచారదళంలో పాల్గొనదలచువారు తమ పేర్లను చిరునామాలతో సహా "ప్రచారదళ ఆర్గనైజరు C/o వే. సాంబశివరావు, పాత గుంటూరు" చిరునామాకు వెంటనే తెలియ జేయవలెను అని ఆర్గనైజరు కోరుచున్నారు.

** రైతు లోకం **

ఆంధ్రా మాస్కో—ముత్తా

ఆంధ్రా మాస్కో-కృష్ణాజిల్లా కాటూరు గ్రామానికి కమ్యూనిస్టులు పెట్టుకున్న ముద్దు పేరు. గ్రో మోర్ ఫుడ్ స్కీము క్రింద ఆ గ్రామమునకు పడమర ప్రక్క సాగుకు లాయకీయైన మెరక భూమి 100 యకరాలుంటే, ఆ భూమిని పల్లపు సాగుకు తీసుకువచ్చి, అధికాహారోత్పత్తి పుద్యమం జయప్రదంచేయాలని, డాక్టర్‌గారి నాయకత్వాన, రైతాంగం సమర్పించి, డి. వి. డబ్ల్యు. వారి ఆర్డర్లకు నిరీక్షిస్తున్నారు. ఈపరిస్థితిలో జోషీముఠా వీరులు చొరవచేసుకుని, "మీవన మేం సాధించుతాం" అని చెప్పి, తత్సంబంధమైన కవిలెకట్టను, దానితోపాటు ఖర్చుల క్రింద ధనమును స్వీకరించారు. నాట్ల కాలంగూడ వెళ్లిపోవస్తూన్నది. కానీ వీరి కృషి, సేవల ప్రస్తావనేలేదు. ఆ భూమికి పారుదల గావలసిన కాల్వ చివరన ఒక పెద్ద రైతు తన భూమిని సాగుచేసుకుంటాడు. ఎగువన ఈ నూరు యకరాలకూ నీరు అదే కాల్వనుండి సప్లయి అయ్యేట్లయితే, ఆయనకు యిబ్బంది గదండీ! ఆయన ప్రాపకం కోరారో యేమోగానీ, ఈ రైతాంగ సేవకులు, మెరకభూమిని సాగుకు తెప్పించే విషయమై ఆలోచనే పెట్టుకోలేదు. పైపెచ్చు, "యీ భూమి యెక్కడ సాగవుతుంది" అంటూ ఎన్నికల జల్ల ప్రారంభించారు. దాంతో డాక్టరుగారు కండ్లు తెరిచారు. వీరిని నమ్ముకుంటే "రైతాంగం నట్టేట మునగాలసిందే" అని తెల్సుకొని, తానే స్వయంగా నడుం బిగించి, అధికారులచుట్టూ తిరిగి, యెట్లగైతేనేం కార్యం సాధించారు. ఇపుడు అక్కడ కమ్యూనిస్టులు ఏం చేస్తున్నారయా అంటే: ఆ కాల్వ క్రింద సాగుచేసుకొనే రైతులమధ్య తగాదాలు సృష్టించుతున్నారు. తమ అదుపు క్రింద గ్రో మోర్ ఫుడ్ పుద్యమం సాగటం లేదనే పుక్రోషంతోనేనా యీపనంతా?

(కాటూర్ వాలా)

రైతుల వంచించే వేషధారులు

కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ ఏజంటు ప్రకటన

ఆంధ్రరాష్ట్రరైతు సంఘం అఖిల భారత కిసాన్ సభనుండి, రాజకీయ కారణాలవల్ల విడిపోవటం, కాన్‌స్టిట్యూషన్ రద్దుచేసి, నిత్యకార్యక్రమములు సాగించుటకు నిరుకు యేజంట్లను నియమించటం అందరకూ తెలిసినదే.

1935 సం॥లో రిజిష్టరైన కృష్ణాజిల్లాసంఘంకూడ మిగిలిన జిల్లాలవలెనే ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతుసంఘం యొక్క అనుబంధ సంఘముగుటచే పైతీర్మానానుసారము తక్కిన జిల్లాలతోపాటు మన కృష్ణాజిల్లా సంఘముకూడ రద్దుకాబడి అవసర కార్యములను చూచుటకు నేను మన జిల్లా సంఘానికి యేజెంటుగా నియమింపబడినాను.

కానీ సంవత్సరమైన తర్వాత యిప్పుడు, కృష్ణాజిల్లారైతుసంఘానికి యేజెంటులేడనియు, నామెవరిని నియమింపలేదని కామ్రేడ్ కాట్రగడ్డ రాజగోపాలరావుగారు తన పార్టీ పత్రికలో ప్రకటించారీ నెలలో.

నేను రిజిష్టరైన ఆంధ్రరాష్ట్ర రైతు సంఘము వారి నిర్ణయప్రకారం పనిచేసే జిల్లాసంఘ యేజెంటునో, లేక జోషీముఠావారి సంఘ యేజెంటునో తెలుసుకోజాలనట్టి విచక్షణాజ్ఞాన శూన్యత మన కమ్యూనిష్టు సోదరులకు వున్నందులకు మిగుల విచారించుచున్నాను.

ఈ జోషీ ముఠావారు నటించుచున్న రైతాంగ విద్రోహాన్ని సహించనొల్లకనే, యుటీవలనే, యిందులాల్ యాజ్ఞిక్‌గారు, అఖిల భారత రైతు సంఘ కోశాధికారులగు యిరుసంపన్న శర్మగారు కూడ తమకు పింఛియున్న, రైతులకు ఎదురైన, కమ్యూనిస్టుల జాతీయవిద్రోహ సంకెలాన్ని కలిగి చేసుకున్నారు. ఇంక స్వామీ సహజానందగారు "కమ్యూనిస్టుల పంథా యిలావుంటే నేను మాత్ర మెంతకాలము యిందులో వుండగలుగుతానని" అంటున్నారట.

దేశీయ విద్రోహ పంథాను, రైతాంగ జనావళిని పట్టపగలే వధింపగల దోరణిని అనుసరించుచున్న యీ కమ్యూనిస్టుల మాటలనుగాని ప్రజాశక్తి సంచిత ప్రాతలనుగాని ఎవరూ నమ్మకుందురు గాక యని కోరుచున్నాను.

పాములెడ్డి వెంకట సుబ్బారావురెడ్డి,
కృష్ణాజిల్లా రైతుసంఘ యేజెంటు.

జోషీముఠాకు తిలోదకాలు

జనార్దనపురం రైతుసంఘ అధ్యక్షుని రాజీనామా

కొంతకాలం మోసకారుల మాటలువిని మోసపోయి ఇదే నిజమైన రైతుసంఘమనుకున్నాను. కానీ, ఇందూలాల్ యాజ్ఞిక్‌గారి రాజీనామాతో నేను నిజపరిస్థితులను తెలుసుకున్నాను. రంగాగారు రైతు పుద్యమమునకు పితామహులవంటివారు. అట్టివారిని పంచమాంగదళమని నిందించుచున్నారు. యిందుకు నా అసమ్మతిని తెలుపుతూ నాకుగల మా గ్రామ రైతుసంఘ అధ్యక్షపదవికి, ప్రాథమికసభ్యత్వమునకు గూడ రాజీనామా యిస్తున్నాను.

—సరిపల్లి సీతారామబ్రహ్మారెడ్డి.

ధరల కంట్రోలు విధానము: రైతుల దృక్పథము.

ఢిల్లీలో నాల్గయిదురోజులుగా జరిగిన ఆహార మహాసభ చాలా తర్జనభర్జన జరిపినపిమ్మట ఆహార పదార్థాల ధరలను కంట్రోలుచెయ్యాలని, లక్షమంది జనసంఖ్యకు మించిన పట్టణాలలో రేషనింగ్ అమలు జరపాలని ఆహారపదార్థాల వ్యాపారం రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలేగానీ లేక వాటి అజమాయిషీక్రిందప్రస్తుత వర్తకులద్వారాగానీ జరగాలని తీర్మానించారు. రైతుల వద్దనుండి ధాన్యం లెవీచేసే విషయంలో అతి జాగ్రత్తగా మెలగాలని సాధ్యమైనంతవరకు లెవీ జరగకుండానే చూడాలని, లెవీ అవసరమైనపుడు మరేవిధాన ధాన్యం సేకరించటం సాధ్యంకాదని తేలినపుడు కట్టకడపటిఆయుధంగానే లెవీపద్ధతి అవలంబించాలని, ధాన్యంధరలు కొద్ది తేడాలతో దేశమంతటా ఒకటిగా వుండటం అవసరమని తేల్చారు. అన్ని ఆహారపదార్థాల ధరలనుగూడ ఒకేసారిగ నిర్ణయించటం అవసరమని కేంద్రప్రభుత్వం అభిప్రాయపడింది. రైతులు, తమ ధాన్యాన్ని అమ్మజూపాలంటే, వారికి అవసరమైన వస్తువులు, యితర జీవితావసరాలు, వారికందుబాటులో వుండే ధరకు (ధాన్యంధర కనుగుణ్యంగా వుండేట్లు) వారికా వస్తుసామగ్రి అందించే సదుపాయాలు కల్గించాలని కేంద్రప్రభుత్వం అభిప్రాయపడి వివిధవస్తువుల ధరలకు గరిష్టధరలను నిర్ణయించ నమకట్టింది. ఆయా వస్తువుల ధరలు యింకా నిర్ణయంగాకపోయినా, గవర్నమెంటు ఒక సూత్రాన్ని పాటించి, ధరలనిర్ణయం జరుపబోతున్నదని తెల్పటకుగాను ధరలకంట్రోలు ఆర్డినెన్సు ప్రకటించింది.

ఈ ఆర్డినెన్సుప్రకారం విదేశాలనుండి దిగుమతయిన వస్తువులు, భారతదేశంలో తయారైన వస్తువుల ధరలు, దిగుమతిధరలు లేదా ఉత్పత్తిధరలకు, నూటికి 20 వంతులకన్నా మించకుండా వుండాలి అని నిర్ణయించింది. ఈ నియమాన్ని అతిక్రమించి యెవరైనా ఎక్కువధరకు అమ్మజూచేట్లయితే వారికి 10 సంవత్సరాలవరకు శిక్ష విధింపబడును.

ప్రభుత్వం తలపెట్టిన ఆహారవిధానం అభినందనీయమే. కాని ఈ విధానంలో రైతుల కంటికి కనిపించే లోపాలు లేకపోలేదు. ధాన్యం ధరలను నిర్ణయించి, అడ్డాసులగు, వ్యాపార దౌర్జన్యాలు యెరుగని రైతులవద్దధాన్యాన్ని కంట్రోలుధరకు గుంజటం సులభసాధ్యమే. కానీ రైతులకు వారు కొనుగోలు చేయవలసిన యితర వస్తువుల ధరలు కంట్రోలు చేసినా, అవి కంట్రోలుధరకు రైతుకు చేరవు. ఇది రైతులకు అనుభవైకవేద్యమే. అగ్గిపెట్టెలు ధర కంట్రోలు చేసినా, కంట్రోలును అతిక్రమించి లాభాలను వ్యాపారస్థులు గుంజుతుచేస్తున్నారు. యెరువుల ధరను నిర్ణయించినా పాతధరలే (కంట్రోలు ధరకు 3, 4 రెట్లు) చలామణిలో వున్నాయి.

కాబట్టి ధరల నిర్ణయించటంలో ప్రభుత్వం సంతృప్తి చెందరాదు. ఆ కంట్రోలుధరలు అమలు జరుగునట్లు చేయాలి. ఇందుకు ప్రభుత్వం ప్రత్యేక కృషిలో శ్రద్ధ తీసుకోవాలి. కానీ అట్టి ప్రత్యేకశ్రద్ధ తీసుకొంటుందనే నమ్మకం రైతులకు యెక్కడా కుదరటంలేదు. అలా అనుమానించటానికి ఆస్కారాలు లేకపోలేదు. ఆహారపదార్థాలధరలు కంట్రోలు ధరకు అతిక్రమించకుండా పట్టుకరావటానికి ఏదే కాలమునుంచి దిగుమతులుచేసుకొనే ఆహారపదార్థాలను కంట్రోలుధరకు బహిరంగ మార్కెటులోకి తీసుకవచ్చి, మార్కెటును ఇన్‌ఫ్లుయన్సు చేయు నిశ్చయం చుకుందేగాని ఆదే నిశ్చయం రైతులు కొనుగోలు చేయవలసిన వస్తువుల విషయంలో జరుపుతుందా? అట్టి పుద్దేశ్యాన్ని ప్రభుత్వం యింతవరకు బయట పెట్టలేదు. కాబట్టి 'కంట్రోలువిధానం' ఒకవాటుగా పరిణమించుతుందని రైతులుభయపడటం నిర్హేతుకం కానేరదు.

కావున కంట్రోలువిషయంలో ప్రభుత్వం మాత్ర ప్రాయంగా అన్ని వస్తువు ధరల కనుగుణ్యంగా ధాన్యంధర నిర్ణయిస్తాం అని చెప్పేదానికంటే అన్ని వస్తువులు, రైతుల ధాన్యం ధరకు అనుగుణ్యంగా కంట్రోలుచేసి అవి కోఆపరేటివ్ డిపోలు, అగ్రికల్చరల్ డిపార్టుమెంటువారి ద్వారాను, ప్రతి బస్తీలోను కంట్రోలుధరకు అమ్మునట్లు చేయాలి.

ధాన్యం ధర నిర్ణయించుటలో, రైతుల యింటిదాక, వ్యవసాయ ఖర్చులు, పశుపోషణ, శిస్తుభారం మున్నగు వాటన్నింటిని దృష్టియందుంచుకొని, ధర నిర్ణయం కావాలి. అంతేగాదు ప్రభుత్వము, ప్రజలకు మధ్య దళారీల కమీషన్ వ్యాపారం సాగనీయుటం యెందుకు? ఈ దళారీలు, అటు, యిటుగూడలాభాలు గుంజుతూ, "పూరుమీద, నూరువచ్చి పక్షాకారణంమీద కాసైనా పడరన్నట్లు" యెవరెట్లాపోయినా, వారి పొట్టలను వారు యిదారీతి నింపుకుంటున్నారు. ఇది వాంఛనీయమా? బియ్యం విషయంలో చూడండి: దళారీ వ్యాపారంవల్ల సంభవిస్తున్న దిక్కేమిటో? వడ్లు బస్తా 10 రూ. కు కొని, బియ్యం రూపాయికి 4 శేర్లు అని దుకాణం ముందుబోర్డు తగిలించియూ, 3½ శేర్లే అమ్ముతున్నారు! బస్తా వడ్లు బియ్యంగా దంపించినా, మరపట్టించినా, అన్నిఖర్చులుపోను, 10% లాభం వేసుకున్న నిమ్మటగూడ, రూపాయికి 4½ శేర్లు గిట్టుబాటు అవుతాయి. కానీ వీరు అమ్మేది 3½ శేర్లే. ఆ విధంగా కంట్రోలువల్ల లభించే లాభం అటు బస్తీలలో కొనుగోలు దార్లకు గాక, షాహుకార్లకు పుపకరించుతూన్నది. దీన్ని అరికట్టనపుడు, కంట్రోలు విధానం రైతులకేమి ప్రయోజన కారి? కొనుగోలు దారులెట్లు లాభదాయకం?

కాబట్టి ధరలు కంట్రోలు జరిగినా, వ్యక్తుల దళారీ వ్యాపారాన్ని నిషేధించాలి.

(2) ప్రభుత్వమే. యింత పెద్దవ్యాపారాన్ని తలపెట్టలేనిచో, ఆహార పదార్థాలు, రైతులకు అవసరమగు వస్తు సముదాయ వ్యాపారాలు. కోఆపరేటివ్ డిపోలచేతుల్లో పెట్టాలి.

(3) ధరల నిర్ణయం జరుపునపుడు, రైతు ప్రతినిధుల అంగీకారం పొందాలి. "ఫుడ్ కౌన్సిల్స్" ధరల నిర్ణయ సంఘాలలో రైతు సంఘాలకు సరియైన ప్రాతినిధ్యం (రైతుజనసంఖ్య కనుగుణ్యంగా) వుండాలి.

—కె. యస్. సింహా

చేనిగుంట కడగండ్లు

చెరువులు తెగిపోయినవి - వేసిన పైర్లన్నీ నాశనమైనాయి- హెచ్చు శిస్తులచే రైతులు దివాళా దీశారు - యెంత మొత్తుకున్నా వెంకటగిరి ఎస్టేటు వినుపించుకోదు - కలెక్టరయినా ప్రత్యేకాధికారాలతో చర్య తీసుకోకపోతే రైతు, కూలిజనం అంతా అల్లాడి పోతారు.

—చేనిగుంట రైతులు.

6-10-43 తేది రాత్రి వర్షించిన విపరీతవర్షమున ఎగువలచెర్వులు తెగి కల్లిపేటికాల్వకు ప్రవాహ మెక్కువయి రైల్వేరోడ్డు, ట్రంకురోడ్డులయొక్క వంతెనలకు మిక్కుటమై 7-10-43 తేది వుదయానికి చేనిగుంటగ్రామ ఆదిఆంధ్రుల 80 మంది ఆసామీల యిండ్లు కూలిపోయినవి. ఆ యిండ్లలోని కుండ, చట్టి పాత్రసామాను యిండ్లలో వుంచుకున్న ధాన్యం వగైరా యావత్తున్ను సముద్రముపాలైనవి. ఆది ఆంధ్రులు యావన్మంది అన్నియూ వదలుకొని 5, 6 అడుగుల నీటిలో యీదుకుని గ్రామంలోకి చేరుకున్నారు. చేనుకును సరికి గ్రామచెర్వులు అన్నియు మొత్తముగా తెగి గ్రామంలోని వీధులలో 3, 4 అడుగుల నీరు యెక్కి కొన్ని యిండ్లు కూలిపోయినవి. మఖ, పుబ్బ, వుత్తర కార్తెలలో వర్షం పడనందున 1-10-43 తేది లగాయతు వేసిన పైర్లన్నియు లేతవి అయినందున వెల్లువ ముంపువలన మురిగి, పైర్లన్నియు నాశనమైనవి. ట్రంకురోడ్డుకూడా చెడినది. చేనిగుంట చెర్వులన్నియు అనేక సంవత్సరాలుగా రిపేరిలులేక బొమ్మరింటి కట్టలవలె వుండు కట్టలు అయినందునను తూములు శిథిలమై యున్నందునను తూములతోసహా అంతయు నాశనమైనవి. యీవిషయం డిస్ట్రిక్టు కలెక్టరు, వెంకటగిరి రాజా, వీరికి చెరిగ్రాంవల్లను, డిప్టీతహశీల్‌దారు,(సూళూరుపేట)పోలూరుతాలూకా తహశీల్‌దారు, వీర్లకు అర్జీల మూలకముగాను సమక్షంలోనుమనవిచేసుకున్నాము. గూడూరు సబ్ కలెక్టరుదొరవారున్నూ సూళ్లూరుపేట డిప్టీతహశీల్‌దారుగారున్నూ దయచేసి తనికీచేసిపోయినారు. వెంకటగిరి రాజాగారికి వ్రాసుకోమన్నారు. ఎస్టేటుద్యోగులుమాత్రం యింతవరకు వచ్చి రైతులగోడు చూడనేలేదు.

1941 సంవత్సరం యీ గ్రామం సరీగా పలించలేదు. 1942 సంవత్సరం మొదటవేసిన పైర్లు వర్ష ప్రతికూలతవల్ల దుంపతెగులువల్ల చెడిపోయి ఆ పైర్లను దున్నివేసి తిరుగా చల్లుకుని ఆ పైర్లకునీళ్లుచాలక యెండబెట్టుకొన్నాము. యీసంవత్సరం ఏప్రెలు నెలలో వర్షించిన వర్షముకు వరవలులేని చెర్వులైనందున చెర్వులకు నీరురాక వచ్చిన కొద్దినీరునునమ్మి వర్షించదా అను నమ్మకముతో భగవంతుని నమ్మి రాగి, కంబు పైర్లు నాటుకుని వర్షము లేనందువలన పూర్తిగాఅన్నీఎండిపోయి రైతులుపూర్తిగా చెడిపోయినారు. యీసంవత్సరం యిపుడు వేసుకున్న మాగాణీ పైర్లంతయు సర్వనాశనమైనది. యికను పైరు పెట్టుకుని జీవించుటకు చెర్వులన్నియు తూములతోసహా తెగి గండ్లుపడిపోయినవి. మా సంస్థానంవారు సకాలములో రిపేర్లు చేయరు. గౌర్మెంటు అధికార్లు పంటలు అభివృద్ధి పరచవలసినదని వేదికనెక్కి ఉపన్యాసము లిస్తారుగాని జమీందారు నీటివసతులు సరీగా చేస్తున్నారా. నీరు సమృద్ధిగా వుంటేగదా పైర్లు పలించుతవి అనే విషయము వారిబుద్ధికి తోచినట్లు కనపడదు. ఆవిషయం తెలుసుకున్నప్పటికి జమీందార్ల పలుకుబడిచేతను రైతులమొర నాలకించువారులేరు. ప్రభుత్వము అంతగా యింత ఖర్చులుపెట్టి చెర్వులరిపేర్లు జమీందార్లెందుకు చేస్తారు? శిస్తులు హెచ్చుచేసి వసూలు పరచుటలో మాత్రం గౌర్మెంటు అధికార్లు, జమీందారుకు అండగనేయుంటారు. రైతుకు దిక్కేది? రైతు బాగుపడితేనే ప్రభుత్వము, జమీందారు నిలిచేది. ఆ విషయం వారికి తెలిసియుండేగా! యిక యీగ్రామ రైతులు యేవిధముగా బాగుపడగలరు?

నెల్లూరు జిల్లా కలెక్టరు దొరవారైనను మా గ్రామం దయచేసి మాచెర్వులను యీ పరుసెల రైతులను, రైతు భూములను, హెచ్చురేట్లను, అన్నియూ తనికీచేసి మా చెర్వులను వెంటనే బాగుచేయింప వలసినదిగా మా వెంకటగిరి జమీందారు సింవారికి ఆర్డరు దయచేయింప వలసినదిగాను, అట్లుచేయనియెడల గౌర్మెంటువారే అవసర రిపేరీలు చేయించునటుల వుత్తర్వులు దయచేయవలసినదిగాను జిల్లా కలెక్టరు దొరవారిని రైతులు ప్రార్థిస్తున్నారు.

—చేనిగుంట గ్రామరైతులు.

వెంకటగిరి రాజ్యంలో

తెగిన చెరువుల రొద

"చెఱువులు తెగెనంచు, చెప్పుకుంటే మీరు, మొరలే పెడచెవి బెట్టుతారు—
కరువు కాటకాలన చూడరారు—
శిస్తు, తరుపుబెట్టి గుంజుతారు.—భజనావళి"

పున్నేపల్లె చెఱువు

ఈ వర్షాలకు రెండు గండ్లు పడిపోయినవండి! "పన్నుదండే కింకర్ల నడిగితే తన్నవస్తారు."

—నాయుడు.

కరవది ల్లపోలు

ఆఖరాలా 7 యేరుగండ్లు పడి నీరంతా సముద్రానికి చేరింది.

—రెడ్డి.

పండ్లూరు

చెఱువు తెగింది. నీరంతా స్వర్ణముఖిలో లీనమైపోయినవి.

—రైతు

సువర్ణముఖి ఏటికాల్వ

మేనకూరు, దీమవరం, గ్రద్దగుంట, పున్నేపల్లి, పిగుడుపాడు, జోన్నలవారి కండ్రిగ, దేవతావారి కండ్రిగ గ్రామాలకు పారుదల అయ్యే ఏటి కాల్వ శిరసనమాల దగ్గర తెగిపోయి పెట్లోగలిసిపోయింది. యికను నదరు ప్రదేశంలో కట్టకంకట్టి బాగుచేయకపోతే కాల్వకు నీరురావు, పైగ్రామాల పైర్లుపండవు.

—గు. వెంకట సుబ్బానాయుడు.

తుంటూరు చెరువు

4 ఏండ్లనాడు తెగిన చెరువు గతి విచారించిన దిక్కేలేదు. మళ్లీ యీ వర్షాలకు గోయిందా! ఏటి కాల్వపూర్తిగా పూడిపోయింది. 2 వందల మంది నెలరోజులు పనిజేస్తేగాని నీళ్లురావు. ఎవర్ని అడగను?

—నల్లారెడ్డి వెంకురెడ్డి.

యాకసిరి చెర్వు

గ్రామ మొత్తంమీద ఖర్చుతో రు 80 లకు గడ్డికొని మట్టిపోసి రాత్రి పగలు కైల్లువేసుకొని కావలా కాస్తున్నాము.

—ఒక రైతు.

తెగిన చెరువుల జాబితా

చిన్నమాల, పెరికిలంపాటి కండ్రిగ, కమ్మవారిపాళెం, గొట్టిపల్లి, పుప్పలమర్తి, నేలబల్లి, చిన్నమాల, మొలకలపూడి, పూడేరు, అర్వపెరిమిడి, అరూరు, రావూరుపాళెం, చిరదవాడ, ఆవ్వలపాళెం, కామూరు. కారు మంచివారి కండ్రిగ, ముర్వలగుంట, ఈ వగైరా చెరువులు తెగిపోయినవి.

—నాయుడుపేట విలేఖరి.

రష్యాలో జర్మనీ పక్షాన పోరాడుతున్న స్పెయిను వాలంటీర్ డివిజను యింటికి చేరుకుందట యుద్ధరంగం వదలేసి.

నెల్లూరు డి. ము. కోర్టులో

Ea. No. 165 of 1943.
Os. No. 824 of 1924.

1. శెట్టిపల్లి వెంకయ్య వగైరా. పిటీషనర్లు.

Vs.

6. చెజవాడ ఆదినారాయణరెడ్డి పీరి గార్డియను చెజవాడ వెంకటకృష్ణారెడ్డి } రెస్పాండెంట్లు.

యిందువల్ల తెలియచేయునదేమనగా: యీ నెంబరువారి. 6.వ రెస్పాండెంటును మేజరుగా declare చేయవలసినదిగా కోరి పిటీషను పెట్టినందున 6.వ రెస్పాండెంటుకు ఆతని గార్డియనును నోటీసులు చేయవలసినదిగా వుత్తరువుచే శే 30-10-43 దిక్కు వాయిదా వేయుచూ తమకు ఆక్షేపణలను తెలుపుకొన వలసినదిగా ప్రచురణద్వారా తెలుపవలసినదిగా వుత్తరువుచే వున్నారు. గనుక మీ ఆక్షేపణలున్నయెడల ఆ వాయిదారోజు పగలు 10 ఘం॥కు యీ కోర్టువారి యెదుట హాజరయి మీ ఆక్షేపణలు తెలుపుకోవలసినది. లేనిచో మీ పరోక్షమున తీర్మానించబడునని తెలుపడమైనది.

ఒవ్వేటి విశ్వనాథరావు.
పిటీషనరు అడ్వకేటు.

ప్రకటన

ఇందువల్ల యావన్మందికి తెలియజేయునదేమనగా 20-10-43 ది గల నెల్లూరుగోడ సివిల్ లిబర్టీసు పత్రికలో ఆఖరు పేజీ 2.వ కాలములో ప్రకటించివుండే మయిదాగినులతోటి యీదాం అను దావా వగైరాలలో మేము యేమియూ బాకీలేదు. యెవరైనను కొన్నచో దానికి వారే బాధ్యులగుదురు. పైవిషయమున జరుగుచూయుండు వ్యాజ్యములో మా అన్నరు కోర్టులో చూచుకొనవలసినది.

నంతపేట, నెల్లూరు. } కస్తెంపూడి రామకృష్ణయ్య, 21-10-43

మూలవ్యాధి

మూలవ్యాధులు, భగందరాలు, లూటీలు, ఎంతకాలాన్నుంచిఉన్నా, ఏపరిస్థితులలోనున్నా, ఆపరేషన్ లేక నేత్రములో నెమ్మది చేయబడును.

డాక్టరు : ధనంజయనాయుడు,
శిఖరంవారివీధి, నెల్లూరు.

కాశ్మీర్
అన్ని దగ్గులు, ఉబ్బసము ఆయాసముకు
క్షీరసముద్రం, రాజమండ్రి

ప్రకటన

ఔషధములకు ఉపయోగించు దినుసులన్నిటికిని ధరలు విపరీతముగ పెరిగిపోయినవి. అందుచే మేముకూడా కొన్ని మందులకు ధరలను కొద్దిగ హెచ్చింపవలసి వచ్చినది. మరియు ఇసరలుగ యిచ్చుచున్న రెండు అణాలు కమీషనుగూడ తగ్గించబడుచున్నది. కాన యీవిషయము అందరకును తెలియపర్చ మైనది.

ఇట్లు,
డాక్టర్ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి.

అడ్రసు : డాక్టర్
శ్రీపాద కృష్ణమూర్తి శాస్త్రి అండ్ సన్సు,
రాజమండ్రి : (M. S. M. RY.)

మీ ఆరోగ్యానికి గ్యారంటీ.

శక్తిమయి

లేహ్యం

అన్నివిధాల అలసిన స్త్రీలకు అమిత బలము, అతిదప్పి, శిరస్సు, వరసాయం, మూలం, గుండెజబ్బులు, మందాగ్నం, మేహవ్యాధులు, స్త్రీపురుష సంబంధ వ్యాధులకు దివ్యౌషధము. వెలవాడంటే.

శక్తిమయి 20 రోజులకు 3 రు. 40 రోజులకు 5 రూ. వి. పి. చార్జి 12 అణాలు. పేపులేవు అదనము.

నెల్లూరు ఏజంట్లు : బి. ఎల్. స్వామి & కో. 168, దర్గావారివీధి, నెల్లూరు.

గమనిక :—మీరు ఏ వ్యాధితోనున్నా వెంటనే మాకు వ్రాయండి ఉచిత సలహా యివ్వబడును.

సూరజ్ ఫార్మసీ,
వాషర్‌మెన్‌పేట : : మద్రాసు.

శిశు యకృతోదరముకు మందు
బిడ్డల కడుపులలో బీళ్లలను ఏస్థితిలోనైనను నిశ్చయముగ 3 నెలలలోపల మామందులు కుదుర్చును
వివరములకు
వి. కేశవయ్యనాయుడి
ఆయుర్వేద వైద్యశాల
గూడూరు, నెల్లూరు

అర్ష - అరి తైలం

మూలవ్యాధిని భగందరములను నిస్సందేహముగ రూపు మాపును. ఆపరేషన్ అవసరము లేదు, వేనకువేలు యీ తైలమువాడి తృప్తి నొంది యున్నారు. ఒకదఫా ఉపయోగించి చూడండి.

సోల్‌ఏజెంట్లు:
బి. ఎస్. రంజన్ అండ్ కో.,
పో. బా. 1223, మద్రాసు.

స్థాపితము 1920
కుష్ఠ, నఖ, బొల్లి, మొదలగు దీర్ఘవ్యాధులకు ప్రధమ చికిత్సాలయము

హెడ్డాఫీసు
రెడ్డి అండ్ కో
గోపాలపురము, తూర్పుగోదావరిజిల్లా
బ్రాంచిలు:
నెల్లూరు, యస్. పోను. గాంధీనగరము బెజవాడ

పక్షవాతమునకు-

PARALYSIS CURE (Regd)

మా మందు అమోఘంగా పనిచేస్తుంది. అవ్యాధి బాధనుండి మిమ్ములను విముక్తులజేయును. దిగులు పడనవసరంలేదు. వారం మందు రు 5-0-0.

డాక్టరు బొమ్మా కేశవులు
(పక్షవాత స్పెషలిస్టు) సంతపేట - నెల్లూరు.

ధాతుపుష్టియు, శక్తివర్ధకము

మదనమంజరి మాత్రలు

ధాతుక్షీణత, మలబద్ధకము, స్వప్నస్ఖలనము వీటికి ఉత్కృష్టమైన గుణమును ఇచ్చును. ఇవి రక్తమును, వీర్యమును, అధికపరచి దేహమునకు క్రొత్త ఉత్సాహం కల్గించును. వెల డబ్బీ రు 1.

రమణవిలాసిని పత్రిక

దాంపత్య సుఖము పొందుటకు ఉల్లాసము కలిగించు సత్యమైన విషయములు వ్రాయబడినవి. అవి కేవలం విద్యార్థులు, వృద్ధులు, వివాహితులలో గోప్యమును రంజిల్లజేయుచున్నది. డబ్బీ రు. 1.

మదనమంజరిఫార్మసీ, 184 మైలాపూరు, మద్రాసు.
నెల్లూరు: అర్విణా ఫార్మసీ, ట్రంకురోడ్డు.
కావలి : పి. రియలు బ్రదర్సు.

మైకాగనులతోటి ఏలం

ప్రకటన

—•—

నెల్లూరుజిల్లా కోర్టుఫైల్ I. P. No. 60 of 1934 నెంబరు ఇన్సాల్వెంసీలో కోవూరుతాలూకా దంపూరుగ్రామ కాపురస్తుడు లేటు ముప్పరాజు సుబ్బానాయుడు యస్టేటుకు సంబంధించిన నెల్లూరు సంతపేట కాపురస్తుడు కల్లెంపూడి రామకృష్ణయ్య వ్రాసియిచ్చిన రిజిస్టరు ఆదుమానమునుబట్టి నెల్లూరు జిల్లాకోర్టులో O. S. No. 21 of 1942 నెంబరు [illegible] దాఖలా ఆదుమానంతస్తు దస్తీ [illegible] 3898-2-0 లు రాబట్టుకొనుటకు దావా [illegible] సదరుదావా యిప్పుడు నెల్లూరు అడిషనల్ [illegible]కోర్టుకు O. S. No. 47 of 1943 నెంబరున ట్రాన్సుఫర్ కాబడియున్నది. సదరు దావా ప్రకారం పై ఇన్సాల్వెంటు యస్టేటుకు వసూలు కావలసిన మొత్తమునకు రిసీవరుగారికిగల యావత్తు హక్కులను నెల్లూరులో రిసీవరుగారి ఆఫీసువద్ద తే 25-10-43 ది వుదయం 11-30 గంటలకు యేలము వేయబడును. వివరములు రిసీవరుగారి ఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

ఆదుమానం ఆస్తి షెడ్యూలు.

1. నెల్లూరు డిస్ట్రిక్టు రిజిస్ట్రేషను నెల్లూరు సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన నెల్లూరుటవును మూలపేట గొల్లవీధిలో పడమరపార్శ్వం పూర్వపు డోర్ నెం. 12 రు వుండి యిప్పుడు ఖాళీగా వుండు ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:—తూర్పు: సోనే మునిప్ప ఇంటిగోడ కొంతవరకు ప్రహరీగోడ కొంతవరకు. దక్షిణం: లిప్పునదొరవారి తోట వెంబడి నా స్వంతగోడ, పడమర: చెంబటివాండ్ల తోటవెంబడి నా స్వంతగోడ. ఉత్తరం: దారిల యెదూరి గురవది యింటి గోడ కొంతవరకు, యీయింటి స్వంతగోడ కొంతవరకు యీహద్దులలోని ఖాళీస్థలం సుమారు ముప్పై అంకణములు.

2. కిరా సంతపేటలో బ్రాహ్మణవీధిలో మునిసిపల్ డోరు నె 119 రు కలిగిన యింటికి ఖాళీస్థలమునకు హద్దులు:—తూర్పు:- సుదర్శనం కృష్ణయ్య వగైరాల యింటి ఖాళీస్థలం. దక్షిణం:- రాజవీధి. పడమర:- పెన్నానదికి పొయ్యేరోడ్డు యీ యింటి ప్రహరీగోడ. యీ హద్దులలోగావుండు రెండు అంతస్థుల మిద్దెయున్ను, యిందుకు సంబంధించిన ఖాళీస్థలము సుమారు నలభై అంకణములున్ను. (40) అంకణములు.

3. సదరుడిస్ట్రిక్టు రాపూరు సబ్‌డిస్ట్రిక్టులోచేరిన మరుపూరుగ్రామంలో కోరుమెట్ట సర్వే నె 50/1 రు య. 0-62 ట్లు, సర్వే నె 50/3 రు య. 1-38 ట్లు, కుల్లు య. 2-00 ట్లు ఇందులోని మైకాగనులున్ను నానాజాతి వృక్షములున్ను.

4. సదరు డిస్ట్రిక్టు కావలి సబ్‌డిస్ట్రిక్టులో చేరిన గుడిపల్లాడు పురవు కొండాపురం గ్రామంలో కోరుమెట్ట సర్వే నె 394/2 రు య. 20-43 ట్లున్ను, యిందులోని మైకాగనులున్ను కోరుమెట్ట సర్వే నె 444/2 రు య 12-12 ట్లున్ను, కోరుమెట్ట సర్వే నె 033 రు య. 4-70 దీనిలోని మైకాగనులున్ను.

5. సదరు డిస్ట్రిక్టు గూడూరు సబ్ డిస్ట్రిక్టులో చేరిన చెన్నూరుగ్రామ మజరా తిప్పవరప్పాడుగ్రామంలోని కోరుమాగాణి సర్వే నె 1031 రు య. 0-60 ట్లున్ను యిందులో పెట్టదొయ్యే మైకాగనులున్ను.

పి. యస్. సుబ్బరాయుడు,
అఫిషియల్ రిసీవరు.

నెల్లూరు,
22-10-43.

జమీన్ రైతు చందా

సంవత్సరానికి	రు 5-0-0.
ఆరు నెలలకు	,, 2-12-0.

ఏలం ప్రకటన

నెల్లూరుజిల్లా అఫిషియల్ రిసీవరు ఆఫీసులో

I. P. 22/1936

షేట్ జవాహమల్ సోగమల్‌కంపెనీవారు ఇన్సాల్వెంట్లు.

ఈ నెంబరున ఇన్సాల్వెంటులకు రావలసినబాకీలు డిక్రీలు యావత్తు నెల్లూరులో అఫిషియల్ రిసీవరువారి ఆఫీసులో తే 25-10-1943 దిన బహిరంగమయిన యేలము వేయుదురు. కావలసినవారు వచ్చి పాటలు పెట్టి కొనవచ్చును. పాట తెగినవెంటనే పాటమొత్తము పూర్తిగా కట్టవలెను. బాకీలు చెల్లించవలసిన అసామీంపేర్లు కొన్ని యీక్రింద యివ్వబడుచున్నది.

నెల్లూరు కాపురస్తులు:- (1) కొప్పర్తి సుబ్రహ్మణ్యం. (2) కంకిపాటి వెంకటసుబ్బయ్య వగైరాలు (3) పగడాల నారాయణస్వామి. (4) ఆరణి మన్నారావారి. (5) పోకల మునుస్వామి. (6) షేక్ అబ్దుల్‌రజాక్. (7) సర్వేపల్లి కృష్ణమూర్తి. (8) ముసల్‌మాన్ దస్తగిరిసాహెబు. (9) సయ్యద్ ఖాదర్‌సాహెబు. (10) ముత్యాలపాటి వెంకటరంగం వగైరాలు.

యితర వివరములు రిసీవరువారిఆఫీసులో తెలుసుకొనవచ్చును.

నెల్లూరు
22-10-43.

పి. యస్. సుబ్బరాయుడు.
అఫిషియల్ రిసీవరు.

స్టాండర్డు గుడ్డ

స్టాండర్డుగుడ్డనెల్లూరులో—

1. పట్నం వెంకయ్య, ట్రంకురోడ్. 2. రావూరి రామలింగంసెట్టి, చిన్న బజార్. 3. పి. రాధాకృష్ణయ్య & వెంకట శేషయ్య, స్టోన్‌హౌసుపేట. 4. యేతెర్ల సుబ్రహ్మణ్యం సెట్టి, స్టోన్‌హౌసుపేట. 5. ఖాదర్ సాహెబ్, చిన్న బజారు. 6. హాజీ మొహదీన్ బియాస్‌ఖాన్ పెద్ద బజారు. ఈ ప్రదేశాలలో అమ్మబడును. —ధరలు పత్రేవారం.

నమ్మకమయిన నగలవర్తకులు

గుండాల పేరారెడ్డి

చిన్నబజారు - నెల్లూరు.

మీకు కావలసిన నగలు సిద్ధముగా తయారుచేయబడి యున్నవి. లేదిప ఆర్డరుయిస్తే వెంటనేచేసి యివ్వబడును.

ఈశ్వర్సు
రత్నపురుష లేహ్యం
బలము,యౌవనముకు
(అన్నిషాపులలోను)

శ్రీ

రామకృష్ణ ఖాదీభండార్

ట్రంకురోడ్డు * నెల్లూరు.

ఇచ్చట శుద్ధ ఖద్దరు మాత్రమే అమ్మబడును. సామాన్యప్రజ సౌకర్యార్థము ప్రస్తుతము ధరలు చాలాతగ్గించి యిచ్చుచున్నాము. కొలదికాలము మాత్రమే ఆప్రకారము యివ్వగలము. ఒకసారి విచారించి చూడండి.

తరుణము మించిన ఆశాభంగం

రండి! చూడండి!!

21-10-43 మొదలు 3 వ వారం.

ఆంధ్రదేశమున విజయ. ఢంకా బజాయించుచున్నది.

గరుడ గర్వభంగం

గగ్గయ్య, భానుమతి, రామకృష్ణశాస్త్రి, మంచవల్లి నటించిరి.

శ్రీకృష్ణ జన్మదినోత్సవమున గోపికల ఆటపాటలు గోపూజలు గోపబాలుర వినోదములు.

శ్రీకృష్ణుని తనవశం చేసుకోదలచిన సత్యకు కృష్ణుని మాయా నాటకము.

హనుమంతుని గదాఘాతమున గరుడుడు ఆకాశమార్గమున కొట్టుకొని ద్వారకలో కృష్ణునిపాదముల ముందరపడుట. ద్వారకాపురజనులు హనుమంతునికి భయపడి వారుచేయు రామభజనలు.

శ్రీ కృష్ణుని విశ్వవిరాట్ రూపము

అందలి, భయంకరము జోతులు, ప్రళయము, సముద్రము, సర్పము వేదములు మృగములు, శక్తులు, అంతాతానైచూపు దృశ్యములు, తెరపైచూచి, తీరవలయునేగాని వ్రాయనలవిగానిది.

ఆలసించిన ఆశాభంగము. చూడండి!

Printer, Publisher, & Editor: N. V. Rama Naidu, Zamin Ryot Power Press, 108, Danduvari St., Nellore (S. I.)